Tiron Martin

ISTORIA FILATELIEI IN TIMISOARA SI IMPREJURIMI

Inceputul activitatii filatelice

Marcile postale aparusera in lume din 1840; nu dupa mult timp apar si colectionarii, revistele de schimb, expozitiile de timbre, cataloagele de timbre si pasiunea colectionarii timbrelor se extinde in lumea intreaga.
Banatul, zona prospera si in plina dezvoltare economica, nu ramane in afara acestei pasiuni si prin lucratorii de toate felurile ce vin in zona din intreaga Europa, vine si pasiunea colectionarii timbrelor. De fapt, primii pasionati, sunt semnalati, prin jurul anilor 1880, cand in revistele de schimb din Germania apar 11 colectionari din Timisoara, 9 din Caransebes si cate unul din Deta, Dudesti, Lugoj si Orsova. Suntem convinsi ca existau cu mult mai multi in diverse asociatii din alte tari, cum ar fi: Franta, Anglia, Belgia etc.
Un articol publicat intr-un ziar din Budapesta in ultimul deceniu al sec. XIX, de catre Iosif Schmidt jun., se descrie o intensa activitate filatelica in mai multe localitati din Transilvania printre care si Timisoara, Caransebes, Sibiu etc.
O confirmare a celor de mai sus o avem si prin corespondenta filatelica ce o detinem primita de Victor Herrling - comerciant din Buzias, care in 1891, 1892, 1894, primeste corespondenta filatelica din Rusia, Viena, Braila si Triest, prin care se trateaza schimburi filatelice (de fapt Victor Herrling vine de la Viena unde primea corespondenta inca din 1886 si 1888, din Belgia si Germania). De asemenea la Lugoj, Anton Weigand in 1896 primeste corespondenta filatelica din Elvetia.
De altfel in primavara anului 1895 ia fiinta la Caransebes, o Societate Filatelica, la initiativa unui grup de ingineri si tehnicieni, angajati la intreprinderile miniere si metalurgice de la Rusca Montana, Ruschita, Otelul Rosu si Resita, acestora li s-au adaugat desigur si pasionatii, din personalul societatii "Comunitatea de Avere" cu sediul in Caransebes, care exploata intregul masiv paduros din muntii Banatului de est.
Acesti pionieri ai filateliei banatene, au venit cu pasiunea colectionarii timbrelor din tarile lor de bastina, injgheband la inceput aceasta societate ca o filiala a unei

asociatii filatelice din Germania. In acelasi an insa - 1895 - adunarea generala a colectionarilor locali hotaraste infiintarea unei societati independente, care obtine statut de persoana juridica, purtand denumirea de: "Societatea colectionarilor de insemne postale din Ungaria de sud". (Sudungarische Postwerzeicen Sammler Verein). Prin priceperea si competenta membrilor ei, societatea ajunge un for de coordonare si indrumare a intregii activitati filatelice din Banat si partea de sud a Ungariei, obtinand rezultate remarcabile (in 1898 avand 150 membri).
In 1898 Societatea filatelica din Caransebes cu cei 150 de membrii ai sai, este la data respectiva cea mai mare din sud-estul Europei: Zagreb - 83 membri, "Hungaria" - Budapesta 72 membri etc.; avand posibilitatea sa editeze si prima revista filatelica din Banat, ***"Sudungarische Briefmarken Zeitung"***. Se cunosc pana in prezent patru numere din aceasta publicatie, ce a avut ca redactor la inceput pe Hulita Robert, iar incepand cu Nr. 4 pe Hulita Wilhelm (fratele sau). Doi ani mai tarziu, la 1 Sept. 1900, apare si la Timisoara un singur numar dintr-o publicatie filatelica cu caracter comercial: ***"Internationale Briefmarken Borse"*** sub redactia lui Johan Racz. (Daca ar fi sa luam in considerare cele aparute in "Der Banather Philatelist" Nr. 4 din mai 1922, aceasta revista a aparut tot in 1898 la editura lui Johan Racz.! Personal, sintetizand cele studiate pana acum, consider data din D.B.Ph. din memorie, si optez pentru varianta ca revista din 1898 a aparut la Caransebes si abia la 1 sept. 1900 apare acel numar la Timisoara (fiind o confuzie de date, din pacate nu detinem si nici nu am vazut nici un exemplar din aceste reviste).
Confuzii exista si in legatura cu o eventuala expozitie de timbre la Timisoara in 1891, in perioada expozitiei industriale ce a fost organizata in vara acelui an, expozitie de mare importanta, ea fiind vizitata si de Imparat cu suita sa; au aparut unele semnale, inclusiv in revista ***Filatelia*** din urma cu mai multi ani, intr-o rubrica de semnalari, o mentiune ca la Timisoara in 1891 a avut loc o expozitie filatelica (ne bucuram primii, de era asa) personal am cercetat presa vremii din Timisoara, din vara respectivului an, in care se vorbeste pe larg despre expozitia economica, degeaba am cautat insa, nu se face nici o referire la marcile postale sau vreo expozitie filatelica, sau ceva din acest domeniu. Ceva deosebit, tot exista in acest an 1891, atunci cu ocazia ***Expozitiei industriale*** a fost folosita prima stampila speciala, aplicata la Timisoara, personal dupa multe cautari, am reusit sa o achizitionez (la o licitatie din Budapesta) pe o C.P. inchisa, avand aplicata stampila "TEMESVAR-KIALITAS - 91\iul. 26 - circulata efectiv de la TIMISOARA la MEISSEN - GERMANIA cu sosire acolo la 28\7\91; deci expozitie filatelica NU, stampila speciala DA.
Cert este ca la Timisoara in perioada respectiva, exista o intensa activitate filatelica, altfel nu se explica existenta mai multor comercianti de timbre, dintre

care mentionam pe renumitul Kralicsek Bela, din Timisoara - fabrik, care avea in anii 1895-1897, corespondenta cu tranzactii de timbre cu Argentina si Londra.
Dupa 1900, creste rapid numarul colectionarilor de marci postale, se activeaza mai multe asociatii, societati etc., se inmultesc manifestarile filatelice, bursele, comerciantii de timbre, numarul pasionatilor crescand continuu.
Prima incercare de constituire intr-o asociatie a filatelistilor din Timisoara este realizata de fratii Urmeny Dezideriu si Alexandru in 1903, cand in scopul de a facilita schimburile filatelice, organizeaza o asociatie sub numele: ***"Egesult Nemzekozi Levelbelyegjutak Csestarsulata"*** (Asociatia internationala pentru schimb a colectionarilor de marci uniti), avand ca presedinte pe F. Stefan Berey cu domicilul in Timisoara: Franz Josefgasse Nr. 3, membrii Asociatiei platind o cotizatie de 3 marci, asociatia avand ca scop schimbul de timbre, asigurand corespondenta cu filatelisti din toate tarile lumii. Asociatia organiza in fiecare luna o licitatie de marci postale, astfel membrii care posedau dublete, le trimiteau la asociatie in vederea licitatiei, cu urmatoarele precizari: daca se trimit din acelasi sortiment 10, 50, 100 sau mai multe marci, atunci acestea trebuie sortate in folii transparente si prevazute cu preturi nete (din pretul de vanzare se scadea 10% pentru acoperirea costurilor asociatiei). Membrii care doreau sa cumpere marci scoase la licitatie, trebuiau sa aiba cotizatia achitata si sa insarcineze comisia de schimb a asociatiei cu achizitionarea marcilor dorite. Comisia (comitetul) de schimb reprezenta interesele cumparatorului, iar dupa achizitionare acestea erau livrate acestuia, costurile de transport revenind cumparatorului (dupa cum se vede prin aceasta asociatie, se realizau inca din acele timpuri, mici licitatii, de care beneficiau membrii lor, cu precizarea ca membrii asociatiei erau intr-adevar din multe tari ale Europei pe langa Austro-Ungaria, mai erau membrii din: Germania, Italia, Belgia, Franta etc.).
Un alt comerciant de timbre Abonyi Zsigmond din Timisoara editeaza incepand cu 1 ian. 1906 o alta revista: ***"Bursa Marcilor Postale"*** (Levelbelyeg - Tozsde), ce se adresa colectionarilor de marci si carti postale; revista se dadea fiecarui abonat si impreuna cu revista si un cadou in marci postale; in timp, revista devenind organul de presa al noii asociatii filatelice ***"Hunnia"*** ce se infiinteaza in 1906 si avea ca Presedinte pe Bela Fiatska si secretar pe Ludwig Pillis, asociatia avand acelasi scop (ca si asociatia colectionarilor uniti) de a facilita schimbul filatelic, intre filatelisti.
Propaganda aparitiei acestei reviste, s-a facut foarte serios, prin scrisori trimise la o serie de asociatii filatelice din Europa, (o asemenea scrisoare, editata bilingv-germana si maghiara, ne-a parvenit din Germania de la Rodelheim, unde a fost trimisa in 12 Nov. 1905, si prin ea se propunea un abonament la revista, incepand cu 1 ian. 1906, in scrisoare aparand si conditiile de abonare.

Din scrisoarea de intentie selectionam cateva date: "Acest curier (revista) apartine mai multor asociatii de colectionari de timbre si carti postale, (deci in Timisoara existau la acea data mai multe asociatii), pe care membrii nostri il primesc gratuit; cei care nu sunt membrii pot primii revista la pret de abonament: in statele Ungaria, Austria, Germania, Serbia, Bosnia, Muntenegru - 1,60M, respectiv 2 Kr., iar in celelalte state 2M respectiv 2,40 Kr.; revista va fi difuzata in toata lumea, in toate direciiile Rozei Vanturilor, acordand o atentie deosebita statelor europene (pentru cei ce fac reclame si pentru cei ce fac mai multe abonamente acordandu-se faciltati...). Scrisoarea este semnata de Zsigmond Abonyi - presedintele comitetului de redactie din Timisoara - fabric - gara fabric.

Din aprilie 1907 incepand cu Nr. 4\1907, redactarea revistei a fost preluata de Urmenyi Dezideriu, ca redactor responsabil, Fiatska Bela proprietar si editor, Pillis Lajos redactor sef, cei trei propunandu-si o orientare noua a revistei, in sensul revistelor internationale, urmarind castigul moral si mai putin material.

Ca urmare s-a renuntat la cadourile de marci postale pentru abonati si s-a introdus anuntul de schimb gratuit - de 4 randuri pentru fiecare abonat nou, de asemenea in revista au inceput sa apara o serie de articole cu studii filatelice, dezbateri specializate ale tuturor aparitiilor noi, cat si articole din domeniul literaturii filatelice (cataloage etc.). Deja in acest numar apare un studiu despre marcile din Sud-West - Afrika - Germana, cat si despre marcile Americane.

De asemenea, revista comunica vesti din viata asociatiei Hunnia, respectiv ca in 27 martie la ora 830 seara in sala separat a hotelului "Hungaria" a avut loc o sedinta la care au participat multi membrii, presedintele Bela Fiatska salutand pe cei prezenti si in special pe Wilhelm Krizsany, care a venit special de la Baile Herculane pentru a participa la sedinta, apoi secretarul Ludwig Pillis citeste P.V. al sedintei anterioare. Conducatorul Centralei Alexandru Urmenyi anunta ca a doua revista respectiv ***"Internationale Offertenblatt"*** (organul As. colectionarilor uniti), ce nu mai apare regulat, probabil ca va inceta sa mai apara; (se poate deduce deci ca exista o CENTRALA? care coordona atat Asociatiile cat si revistele din Timisoara, unde conducator era credem noi firma Urmenyi) in continuarea sedintei sunt primiti noi membrii din: Praga, Budapesta, Debretin, Nurnberg; si se retrage din asociatie Zsigmond Abonyi fostul redactor al revistei; sedinta se incheie cu o licitatie plina de insufletire.

In acelasi numar apare un anunt dat, in urma unei sedinte a Asociatiei Internationale Unite a colectionarilor de marci postale - din Timisoara semnat de Dl. F. Stefan Berey presedinte in care se comunica faptul ca o serie din membrii ai asociatiei au solicitat unirea cu Asociatia Filatelistilor "Hunnia", astfel inlaturandu-se concurenta; Asociatia Filatelica "Hunnia" putand oferi membrilor sai mai multe facilitati decat asociatia noastra (totusi, mai sunt primiti in aceasta sedinta noi

membrii din Zagreb; numarul 96 si 97 ca membrii ai asociatiei (deci, era o asociatie mare pentru acea vreme!).
Asociatia Filatelica Hunnia in sedinta din 27 martie a hotarat ca in viitor toti membrii asociatiei sa primeasca revista ***"Temesvari Levelbelyeg Tozsde"*** si ca toti vor beneficia de cate un anunt gratuit pana la 4 randuri. Din Nr. 5\mai 1907 reiese ca Asociatia Filatelistilor de schimb international uniti (infiintata in 1903), urmeaza sa se contopeasca cu Asociatia Filatelica "Hunnia", ceea ce se infaptuieste peste cateva zile, alaturi de membrii din Banat si Ardeal, avand un numar insemnat de membrii din: Budapesta, Debrecen, Kecskemet, Pola, Fiume, Praga, Zagreb, Berlin, Dresda, Leipzig, Nurnberg, Rostok, Freiburg, Viena, Bogota, New York, din Afrika de Sud etc.
Atat Asociatia Filatelica cat si organul sau de presa se bucurau de un mare prestigiu datorita orientarilor promovate spre practicarea unei pasiuni fara prejudecati si obstructii spre binele si interesul colectionarilor, in cadrul acestei asociatii, functiona de pe atunci un "birou de expertiza" care stabilea autenticitatea marcilor, ca expert figurand Nicolae Redey.
In Nr. 7\15 iul. 1907 se comunica date referitoare la sedinta Asociatiei Filatelice "Hunnia" din 29 iunie ce s-a tinut in sala "Lerchefeld". Dupa deschiderea sedintei de catre Presedintele Bela Fiatska si citirea P.V. de la sedinta precedenta, se comunica faptul ca s-a facut o propunere de emitere a unei marci comermorative; in acest sens solicitandu-se si sprijinul unor Asociatii filatelice din Budapesta; au fost primiti noi membrii din Budapesta, Brooklyn N.Y., Fiume, Viena si Wilhelm Drechsler din Timisoara; de asemenea Dl. Dezider Urmenyi redactorul revistei anunta acordarea de catre Asoc. Filatelica "Hunnia" a unui premiu de 250 coroane pentru realizarea unei lucrari de specialitate care sa trateze pe larg marca postala maghiara, propunere acceptata de adunarea membrilor.
In afara acestor actiuni meritorii: cu privire la depistarea falsurilor si a falsificatorilor, si acordarea unui premiu pentru studiul anuntat, in rest intreaga activitate a societatii "Hunnia" a fost comerciala, incluzand schimburi filatelice si participare la expozitii organizate in alte parti (statutul societatii si inscrierea ei ca persoana juridica insa, au fost admise de Ministerul de Interne abia in 1908 la 9 ian.).
In 1909 numarul membrilor societatii filatelice "Hunnia" din Timisoara era de cca. 200 dupa cum rezulta din catalogul ***"Primei expozitii filatelice nationale Budapesta 7-14 martie 1909"***, la care se remarca participarea unui timisorean (probabil Bela Fiatska), alaturi de doi filatelisti din Deva si Brasov, la clasa de colectii pe tari. La clasa de literatura filatelica participa publicatia Levelbelyeg-Tozsde a clubului de la Timisoara, iar printre premianti e evidentiat Bela Fiatska cu exponatul ***"Scrisori austriece circulate in Ungaria"***. Catalogul remarcand cu

regret, lipsa de la aceasta manifestare de prestigiu a unor puternice societati din provincie, printre care se aminteste si Caransebesul.
In aceasta perioada o serie de ziare publica informatii filatelice, de asemenea apar publicatii noi, mai ales sub forma unor buletine de schimb, a unor liste de preturi, reviste efemere care dupa 1-2 numere isi inceteaza aparitia. Dintre acestea credem ca merita sa amintim una mai deosebita aparuta la Timisoara in 1910, sub redactia lui Stefan Berey cu titlul ***"Humoristische Markenzeitung".***
Merita sa amintim si de o actiune a filatelistilor timisoreni care intr-o adunare generala din 1907, hotarasc sa militeze pentru a forma o federatie impreuna cu alte asociatii din zona, in care scop timisorenii lanseaza o chemare de unire, ramasa insa fara rezultat, (remarcam la filatelistii timisoreni inca de pe atunci intentiile "unificatoare", lucru ce il incearca si in 1923 prin convocarea Primului congres si a primei Expozitii nationale a filatelistilor din Romania, din pacate si aceasta ramase fara rezultat!).
In 20 aprile 1910, apare in revista timisoreana un articol pe patru pagini al lui Kolbig Francisc in care acesta pledeaza pentru unire argumentand avantajele existentei unei federatii filatelice, dupa modelul Bund-lui din Germania. Urmare a tuturor interventiilor facute, asociatia filatelica ***"Lehe"*** din Budapesta raspunde si in ad. gen. a asociatiei Hunnia din Timisoara, din 23 mai 1910, unde se citeste acest raspuns se stabileste o delegatie a Asoc. timisorene formata din Dr. Dezideriu Urmenyi, Kolbig Francisc si Bela Fiatska care sa participe la discutii in sensul unirii. Delegatia filatelistilor din Timisoara se deplaseaza la Budapesta pentru discutii pe baza principiilor stabilite, iar la sedinta din 10 nov. 1910 se hotaraste infiintarea Federatiei, acceptand ca organ al acesteia gazeta ***"Levelbeyeg Tozsde"***, cu conditia ca aceasta sa fie mutata la Budapesta, lucru care nu a fost acceptat de timisoreni si discutiile se suspenda.
Nu stim pana cand este editata revista timisoreana, sigur este ca in 1910 inca apare, detinand din feb. 1910 o c.p. din Paris adresata "redactiei Briefmarkenborse Temesvar prin care se solicita un abonament. In numarul revistei din ianuarie 1911 (care se pare a fi ultimul) revista nu mai pomeneste nimic de federatie! Acum se intampla insa un eveniment nefast pentru viata filatelica banateana, Dr. Urmenyi Dezideriu, animatorul principal al vietii filatelice timisorene, pierde la jocul de carti intr-o singura noapte intreaga avere si ca urmare inceteaza si aparitia revistei.
In aceasta perioada de inceput, colectionarea marcilor postale, filatelia in general a fost privita cu o ironie ingaduitoare, ca o preocupare copilareasca, desi trebuie sa remarcam (asa cum scrie renumitul filatelist Dr. Alfred Moschau inca in 1878), printre colectionari se numarau inca de pe atunci, personalitati deosebite: profesori universitari, militari de cariera, studenti, ingineri, functionari - pana la capetele incoronate ale vremii si chiar Papa Pius al IX-lea.

Avem din aceasta perioada si cateva scrisori de schimb filatelic, dintre care ne limitam a mentiona C.P. primita de Dorner Iacob, tocmai din Tunisia, ceea ce confirma faptul ca revista ce apare si-a facut efectul scontat.
Conflagratia mondiala ce urmeaza, cum era si normal intrerupe preocuparile pentru aceasta pasiune (sau cel putin le reduce), cert este ca din ultimele date ce le detinem, asociatia timisoreana se mentine in jur de 150 de membrii.

CAP. II. VIATA FILATELICA IN TIMISOARA INTRE 1919-1930.

Doar cateva luni trecusera de la consfintirea Marii Uniri prin adunarea de la 1 dec. 1918 la Alba Iulia si doar cateva zile de la marea adunare populara ce a avut loc la Timisoara in 10 august 1919, unde 40.000 de oameni voteaza rezolutia unirii pe vecie a intregului Banat cu Romania si in 19 august 1919 filatelistii se intrunesc si ei in adunarea de constituire a ***"Clubului Filatelic Timisoara"***, alegand un comitet din 13 membrii in urmatoarea componenta: ANTON LOVAS - presedinte; Vicepresedinti: BELA FIATSKA si FRIDRICH LIECHTI; Secretar: MORITZ SCHONBERG; Casier: EMERICH DARVAS; Jurist: EUGEN SEBESTYEN; iar ca membrii: EMIL BERTALANFFY; ALFRED HEIDUSCHKA; DESIDER URMENYI; SIGMUND KALMAN: ARPAD BARDOCZ ; ARTHUR WESZ si STEFAN BEREY.
Dupa cum am vazut in Cap. I activitate filatelica organizata a existat la Timisoara si inainte de aceasta data, fiind intrerupta doar de necazurile pricinuite de prima conflagratie mondiala, astfel ca imediat dupa constituire, activitatea filatelica se face simtita prin organizarea de intalniri saptamanale regulate ale filatelistilor.
Din activitatea "Clubului Filatelic" in aceasta perioada sunt de amintit in mod deosebit serile de discutii (cerc de studii) tinute in trimestrele de iarna, care aveau ca obiect noutatile obtinute in colectiile proprii in perioada ultimilor ani si care inlocuiau pe atunci presa filatelica!, au mai fost dezbatute monografii filatelice si alte lucrari de specialitate aparute in ultima perioada in Europa.
Dupa infiintarea asociatiei, filatelistii au fost insufletiti de speranta ca dupa terminarea razboiului si reluarea relatiilor internationale, ei sa benificieze de o serie de avantaje date de o uniune bine organizata!? asa cum reiese insa din presa vremii, din pacate sperantele nu s-au realizat, intrucat nu au cazut inca barierele ce impiedica activitatea filatelica normala: erau inca multe obstacole in timpul transportului corespondentei, de asemenea nesiguranta materiala a contribuit la ingreunarea schimbului filatelic, atat intern cat si mai ales extern (din pacate situatia se mentine si azi desi nu suntem dupa un razboi). Cu toate acestea activitatea se dezvolta (filatelistii, au fost si raman oameni dintr-un aluat special!)

si in sedinta comitetului din 1 mai 1920 se hotaraste ca revista ***"DER BANATER PHILATELIST"*** (Filatelistul Banatean), avand ca Director pe Dr. Desider Urmenyi si ca Redactor sef pe Emanoil Leipnik, din care la acea data aparuse deja Nr. 1, sa devina organ oficial al Clubului Filatelic Timisorean

In legatura cu acest prim numar al revistei o sa-mi permit sa redau in continuare cateva extrase din cuvantul inainte al redactorului sef ing. Emanoil (Mano) Leipnik: "Eu nu sunt - ca sa ma exprim popular, un iepure de anul asta, cu mai mult de 30 de ani de activitate filatelica in spate (deci isi incepe si el activitatea filatelica in jurul anului 1890), am trait, fiind inca copil varsta "copilariei in filatelie" si i-am ramas, (facand abstractie de anii de invatatura si drumetii) fidel. Filatelistii mai vechi mi-au intalnit numele de multe ori in randurile presei de specialitate interne si internationale!. Mana aspra a indemanarii sfarma cate o bucata de pe altarul care noi in tineretea noastra fericita l-am cladit, din paralelipipede dupa idealismul copilaresc, idolii nostrii, in decursul timpului si vedem cazuti de pe piedestal, vedem, mai multi decat unul, corifei, care candva au fost sfinti, inalti, innecandu-se in infecta mocirla a vietii moderne!... Printre putinele valori spirituale care nu puteau fi distruse de timp - mi-a ramas filatelia, un lucru cu sens; si astazi cand am primit invitatia de incredere a editurii ***"Filatelistul Banatean"*** de a prelua conducerea acestei reviste de specialitate, prind din nou, cu tamplele albite dar cu inima tanara si un idealism netrecator, penita si creionul de desen pentru a sustine pe colaboratorii acestei reviste, care provin in mare parte din cei mai de seama colaboratori ai clubului filatelic si pentru a-i sustine totodata cu cunostintele mele modeste si bogata experienta a unei vieti de om, alaturi de initiativa si dragostea de munca, pentru a pune totul in slujba tuturor draga filatelia... (DE UNDE MAI PUTEM SCOATE AZI UN ASEMENEA OM?).

Revista filatelica si clubul timisorean se fac repede cunoscuti in Europa, (inca inainte de aparitia revistei se primesc comenzi) deja in 10 dec. 1919 Dezider Urmenyi primeste comenzi de abonament, la revista D. B. Ph., din Franta; in 5 ian. 1920 din Suedia; in 2.03.1920 din Finlanda; in 5.04.1920 din Italia, (ca sa enumeram doar cateva din corespondentele ce a razbatut peste timp).

Nu trecuse nici un an de la reorganizarea Clubului Filatelic Timisorean si ca urmare a unei intense activitati, numarul membrilor trece de 90!, pasiunea pentru filatelie cat si capacitatea clubului sunt confirmate, prin hotararea de a organiza la 23-24 mai 1920, o prima expozitie filatelica, ce s-a dovedit a fi si prima organizata in Romania dupa primul razboi si realizarea Romaniei Mari.

Dupa cum reiese din catalogul expozitiei, aceasta a fost patronata de: ing. Stan Vidrighin - primul primar al Timisoarei sub administratie romaneasca si Henrik Baader - senator, presedintele Camerei de Comert si Industrie a Timisoarei.

Din comitetul de organizare al expozitiei filatelice facand parte: ANTON LOVAS - Presedintele Clubului Filatelic; BELA FIATSKA - vicepresedinte; Dr. DESIDER URMENYI - secretar coordonator; STEFAN BEREY - secretar; RUDOLF TILLICH - coordonator tehnic; Dr. ARTUR WEISZ - casier, ajutati de toti membrii clubului filatelic (ce vremuri frumoase, retineti participau la treaba toti!). La expozitie au participat 32 de expozanti din Timisoara si imprejurimi, ei prezentand 53 de exponate, pe 68 de panouri, selectiuni din colectiile proprii.

Expozitia a fost organizata in marea sala a Palatului Loyd iar in ceea ce priveste aranjarea deosbita a salii, dam cateva extrase din ziarul ***"Temesvarer Zeitung"***, care a facut o ampla prezentare a expozitiei: "In vitrine lungi si mari au fost expuse nenumarate colectii precum si exemplare deosebite din colectii. Pe pereti erau tablouri mari cu cele mai interesante timbre si in asa fel concepute ca erau foarte estetice. In colturile salii au fost expuse opere de arta, tablouri, vase, antichitati...etc".
La ora 9,30 erau prezenti in sala toti membrii clubului filatelic (din nou nu ma pot abtine sa admir perioada!) si in prezenta D-lui Stan Vidrighin - primarul Timisoarei, a senatorului culturii Dr. Dimitrie Nistor, a secretarului Camerei de Comert si Industrie Dl. Eugen Lendvai, a luat cuvantul Presedintele clubului filatelic - Anton Lovas, care a salutat pe cei prezenti si a facut scurte referiri la istoricul filateliei, cu marile ei schimbari, care au facut ca filatelia dintr-o joaca, sa ajunga o aleasa pasiune sportiva pentru lumea intelectuala si nu numai si un factor economic de prim rang, a mai amintit in cuvantul sau ca expozitia marcheaza jubileul de 80 de ani de la aparitia primului timbru in lume si 70 de ani de cand timbrul a fost folosit pentru prima data in Banat.
In numele Comitetului de conducere al Clubului Filatelic presedintele multumeste calduros d-lui Desider Urmenyi, care a fost intiatorul si sufletul acestei expozitii, luand asupra lui toata raspunderea si sarcinile organizarii expozitiei. A multumit de asemenea D-lui primar Stan Vidrighin, pentru interesul aratat in organizarea expozitiei, recunoscandu-se marele merit cultural al expozitiei prin prezenta la vernisaj a senatorului culturii Dl. Dimitrie Nistor care a luat cuvantul primul dupa presedinte. In cuvantul sau senatorul culturii a explicat sensul si importanta filateliei, accentuand pe importanta pedagogica, culturala, artistica si economica a acestui sport intelectual si a apreciat efortul depus de organizatori in aranjarea expozitiei.
In numele Camerei de Comert si Industrie a vorbit secretarul ei Dl. Eugen Lendvai care a accentuat asupra importantei economice a filateliei si a lansat ideea de a organiza expozitii filatelice in cadrul targurilor de produse care se organizeaza anual la Timisoara, a comunicat totodata intentia Camerei de Comert si Industrie

de a decerna doua Diplome de apreciere pentru organizatori. Din acestea una a fost acordata D-lui Desider Urmenyi, care a avut cel mai mare merit in organizarea acestei expozitii, a doua diploma va fi decernata prin "Clubul Filatelic" acelui filatelist care are cele mai multe contacte internationale pe teme filatelice.
Dupa aceasta, sub conducerea presedintelui Anton Lovas, a inceput turul prin sala de expozitie; multumita explicatiilor lui si un "amator" a putut intelege frumosul scop urmarit de Clubul Filatelic si ce valoare reprezinta o expozitie pentru cei interesati de filatelie, acesta prezentand exponatele din expozitie invitatilor (ceea ce incercam sa facem si noi avand la dispozitie explicatiile din presa vremii): "expozantii si-au prezentat colectiile sub forma de tablouri, pe serii, grupe, specialitati; foarte interesant a fost exponatul prezentat de Emanoil Leipnik, el dand o imagine istorica si filatelica a Banatului din 1850 pana in 1920, in cele patru colturi ale tabloului a expus stemele celor patru tari care in acest interval au stapanit Banatul: Austria, Ungaria, Serbia si Romania, iar timbrele din fiecare epoca in parte au un chenar in culorile statului respectiv; se mai observa si stampilele postale prefilatelice, timbrele clasice din Austria si Ungaria, din timpul razboiului si din prezent. (Emanoil Leipnik este redactorul sef al revistei ***"DER BANATER PHILATELIST"*** el fiind cotat ca un mare specialist, face parte din juriul expozitiei).
Frumos si interesant a fost exponatul prezentat de secretarul clubului Dr. Schonberger - cuprinzand timbrele din Turcia in anii 1916-1917, cu problemele ei economice si financiare. O idee originala a avut Franz Berey, care a expus un tablou sub titlul: "cum o taranca ii lasa sa fuga pe cei doi gemeni ai ei" (o aluzie la geneza poporului roman), tabloul fiind realizat din timbre engleze, franceze si americane. Vicepresedintele clubului Bela Fiatska a prezentat o bogata colectie de scrisori originale circulate in Banat cu prima emisiune - Austria, valoarea ei ridicandu-se la sute de mii de coroane. D-soara Fanni Menzel a prezentat timbre din timpul razboiului.
-Rudolf Tillich, Artur Walter din Arad, au prezentat seria complecta a ocupatiei franceze la Arad.
-Friedrich Liechti - prezinta o bogata colectie de timbre Elvetia.
-Fr. Deutsch si sotia au prezentat un exponat cu timbre de pe timpul Antantei.
-Dr. Alex. Polgar (Deta) cu timbre clasice Germania veche si Moldova.
-Stefan Fenyo: un tablou cu timbre din Japonia veche.
Mai multi expozanti, intre care Wilhelm Krizsan (Baile Herculane), Emeric Darvas, Wilhelm Kardos, Martin Stenger, prezinta colectii tematice de geografie, stiintele naturii si istorie.
-Zoltan Cintos a prezentat un exponat de eseuri ale unor timbre .
-Rudolf Romanov a prezentat un exponat de falsuri.

Au mai prezentat diverse exponate: Moricz Beck, Hilda Kralicsek, Alois Meyer, Olga Zipser, Nikolas Rohling, Dr.M.Wiener, Johan Vassits, Rudolf Ludwig.
-Au fost prezentate de asemenea si colectii de vederi circulate, T.C.V etc.
A fost prezentat in expozitie un tablou original al pictorului Edmund Tull, cu o scena din recolta de toamna din Alfold, tablou care a fost folosit ca motiv la realizarea timbrelor unguresti "seceratorii".
Am insistat mai mult in descrierea expozitiei, folosind materialul documentar preluat din presa vremii, considerand ca prezinta interes pentru istoria filateliei romanesti, fiind practic prima mare expozitie filatelica de sine statatoare organizata in Romania, pentru care avem documente concrete si un catalog de expozitie (din cate cunoastem pana in prezent). Am insistat de asemenea asupra detaliilor, pentru a arata ce colectionau filatelistii in acele vermuri.
Din presa vremii rezulta ca expozitia a fost vazuta si de un juriu care a acordat premii exponatelor prezentate astfel:
Premiul I au obtinut: Dr. M. Schonberger, Dr. A. Polgar, Bela Fiatska, D-soara Fanny Mensel, Rudolf Tillich, Emerich Darvas. Premiul II obtinand: Wilhelm Kardos, Fr.Liechti, D-soara Hilda Kralicsek (probabil fica renumitului comerciant!), Fr.Deutsch, Martin Steinger, Stefan Berey.
A doua diploma (premiu) oferita de Camera de Comert si industrie, pentru filatelistul cu cele mai multe relatii internationale filatelice a fost decernata D-lui Emanoil Leipnik redactorul revistei D. B. Ph. (desi curios pana in prezent subsemnatul nu am intalnit inca nici o scrisoare adresata lui, probabil intreaga sa colectie a fost scoasa).
Din aceasta succinta enumerare putem deduce ca expozitia filatelica organizata in 1920 la Timisoara a adunat la un loc preocuparile diversificate ale filatelistilor din acele vremuri din Timisoara si imprejurimi si dupa cum se vede, nu erau putini. Pe langa colectiile traditionale pe tari, aparusera deja dupa cum s-a vazut inca de pe atunci interesul pentru filatelia tematica, pentru ilustrate etc. Expozitia s-a bucurat de o participare valoroasa, ea reprezentand dupa parerea noastra prima zvacnire spre filatelia europeana, (sau cum zicem la moda azi - de intrare in Europa!), intrucat dupa primele expozitii de mici proportii organizate in ultimul deceniu al sec. XIX si prima parte a sec. XX, la Bucuresti, aceasta este prima expozitie filatelica propriu-zisa cu Catalog de expozitie, in care se prezinta, nu cateva colectii izolate, ci cum am vazut mai sus 53 de exponate a 32 de expozanti era ceva pentru acele timpuri care nu erau deloc usoare, (cum vom vedea in continuare in 14-16 august 1920 Asociatiile filatelice Germane si Austriece nu vor reusi organizarea expozitiei filatelice ce si-au propus-o cu ocazia celei de-a 18-a sesiuni si a zilei filatelistilor de la Cassel!).
De altfel rolul propagandistic al acestei expozitii filatelice, pentru filatelistii din

Romania a fost mare, ceea ce se va vedea si din faptul ca doar peste 3 ani tot la Timisoara se va organiza Prima Expozitie filatelica Nationala si primul Congres al Filatelistilor din Romania.
Revenind la viata filatelica de fiecare zi, se impune sa ne oprim putin asupra organului de presa al Clubului, revista ***"Der Banater Philatelist"***, editata de firma Urmenyi - import-export de marci postale, avand ca redactor sef pe renumitul filatelist Emanoil Leipnik, revista care de fapt era organul de presa al Clubului filatelic.
Nu cunoastem exact tirajul permanent al revistei, ceea ce stim este ca ea apare lunar si ca din nr. 3-4 (iulie-august 1920) a aparut un tiraj de 10.000 de exemplare, reprezentand numere de propaganda trimise gratuit Comerciantilor, Societatilor si Cluburilor filatelice cunoscute in tara si strainatate. De asemenea revista a fost distribuita gratuit cu ocazia ***"Zilei filatelistilor de la Cassel"*** 14-16 august 1920; de asemenea la Zurich cand se incearca si organizarea primului congres international al comerciantilor de timbre (cca. 100 de participanti) si la care a participat Dl. Desider Urmenyi care a distribuit revista gratuit tuturor participantilor la congres (o parte din participanti fiind de parere ca era bine daca aceasta sesiune nu se tinea, datorita situatiei generale inca nestabilizata in Europa). Tot cu ocazia participarii la "Zilele Filatelice Cassel" Dl. Dezider Urmenyi a lansat o ilustrata color ce reprezinta o imagine cu frunze de stejar si impartita in patru campuri ce prezinta: un vapor, un zepelin, un tren, si o diligenta postala, facuta special pentru expozitia internationala filatelica (ce nu a mai avut loc, datorita conditiilor neprielnice inca). Cartea postala ilustrata a fost stampilata cu un stemplu in diametru de 35 mm. si prezenta pe doua cercuri concentrice inscriptia: ***"Expozitie internationala de filatelie din Cassel"*** in mijloc - data 16.8.20, iar in partea de sus 26-a zi a filatelistilor germani, iar in partea de jos: 18-a zi nationala 1914.
Ca aceasta propaganda facuta revistei a avut succes, deducem si din cele cateva scrisori si C.P. ce au razbit peste timp, gasite pe la colectionari si ramase din perioda anilor 1920-1921 ce au fost adresate administratiei revistei din tari ca: ELVETIA, ANGLIA, OLANDA, FINLANDA, ESTONIA, LETONIA, LITUANIA, GERMANIA, JAPONIA, FRANTA, GRECIA, SUEDIA si altele multe, de care autorul acestor randuri nu a luat cunostinta pana acum. Referitor la tirajul revistei credem ca el a fost mare pentru o revista filatelica, lucru ce il deducem si din Nr. 6\1920 unde in pag 1-a, in cuvantul directorului editor DEZIDER URMENYI invita filatelistii sa se aboneze la revista pe anul 1921 si anunta ca incepand cu numarul din ianuarie 1921 tirajul revistei este de 10.000 de exemplare!
Revenind la o nota din Nr. 4\1920 al revistei D. B. Ph. ne simtim obligati sa

mentionam faptul ca "Uniunea internationala a Comerciantilor de valori postale" din Berlin i-a inmanat comerciantului de timbre timisorean BELA KRALICSEK Diploma de Onoare, cu ocazia implinirii a 25 de ani de activitate in aceasta Uniune, o onoare deosebita pentru comertul de timbre local si chiar din tara, eram totusi, numai in 1920!.
Avantul luat de colectionarea marcilor postale dupa expozitia filatelica din 1920 ne este confirmat si de editarea de catre Casa de marci ***"PHILATELIA"*** a D-lui E. SZECSI din Timisoara a unui catalog specializat de marci ***"SLOVENIA"*** , care prezinta marcile aparute cu lux de amanunte, pe valori, culori si nuante, feluri de hartie, supratiparuri etc.

Emisiunile de marci Slovenia din 1919 au aparut intr-un catalog de 16 pagini tiparit la Tipografia ***"GUTENBERG"*** din TIMISOARA.
Din perioada ce urmeaza putem semnala intalnirile saptamanale ale filatelistilor, cateva scrisori primite de filatelistii nostri din strainatate: NEUMAN BELA in 1921 din Berlin si 1922 din Fiume. De asemenea preocuparile clubului de a rezolva problemele curente ale filatelistilor, redand in acest sens o scrisoare primita de la Directia de posta Timisoara cu Nr. 35197\1919: "Catre Prezidiul Clubului Philatelic Timisoara"... Referitor la problema timbrelor din perioada ocupatiei, am onoarea sa comunic urmatoarele: Legatura Directiei de posta si telegraf din localitate cu centrala din Budapesta a fost intrerupta, in urma cuceririi orasului Timisoara de trupele sarbe.
Depozitul de marci postale al Directiei postale a putut fi aprovizionat ultima oara la inceputul lunii martie 1919 cu o cantitate mica de marci postale. Dupa ce stocul redus existent, s-a epuizat, la anumite valori, s-a impus necesitatea supratiparului, pentru realizarea valorilor necesare. Astfel in luna mai 1919 timbrul de 10 filleri (din care aveam stocuri) a fost supratiparit cu 2 filleri, iar mai tarziu in aceiasi luna a fost supratiparit timbrul de 45 filleri etc. Regulamentele postale referitoare la marcile postale de francare si marcile porto supratiparite au fost publicate in presa cotidiana. Pe langa comunicarile de date de mai sus, mai mentionez ca nu sunt in stare sa reproduc din memorie textul regulamentului postal si originalele nu se mai afla in posesia subsemnatei Directii. Timisoara 18 oct. 1919 conducatorul postei Dr. Fritye Gyula" (inca o dovada ca revista si Clubul se preocupau de problemele filatelistilor).
Tot o dovada a preocuparilor revistei in interesul filatelistilor reiese si din urmatorul anunt aparut in D. B. Ph. E vorba de raspunsul DirectieI centrale de posta si telegraf din Cluj sub Nr. 370|23.02.1920: "Catre Clubul Philatelic Timisoara: Ca urmare a adresei dvs. din 24.01 a.c. ne simtim onorati sa va trimitem asezarea (expunerea) marcilor din Cluj si Oradea (tiparite pe cale de serviciu).

Toate aceste marci expuse au fost puse in circulatie si prezentate la biroul central al Asociatiei internationale a Postelor din Berna prin Directia generala a Postelor Bucuresti - ca for competent. Marcile care se gasesc la postele zonelor ocupate au fost tiparite dupa ordinul dat de Directia generala a Postelor din Bucuresti. Cluj la 23.02.1920 semneaza Director central PTT. Marius m.p."
Din revista D. B. Ph. Nr. 5/1920 aflam si alte noutati, intre care faptul ca in 4 sept. 1920 la invitatia uniunii comerciantilor de timbre din Elvetia Dl. Dezider Urmenyi participa la Zurich la un congres al comerciantilor, unde va fi ales in prezidiu ca reprezentant al comerciantilor de timbre din Romania, alaturi de reprezentantii Austriei, Germaniei, Frantei, Marii Britanii, Olandei, Italiei, Jugoslaviei, Ungariei si Poloniei la congres participand peste 250 de comercianti.

Congresul a fost deschis de Kumin - Beul (Elvetia), care a salutat oaspetii si in cuvantul sau isi exprima satisfactia pentru participare numeroasa la acest prim Congres al comerciantilor ce are ca scop sa incerce impreuna sa reconstruiasca ruinele ramase in urma razboiului mondial, pentru a restabilii relatiile inernationale ce au existat inaintea razboiului apoi i-a invitat sa viziteze expozitia amenajata in cladire, dupa care s-a participat la Auctiunea (licitatia) organizata de firma ***"Zumstein &comp"*** din Berna.
La congres au fost discutate multe probleme in legatura cu cataloagele de timbre, stabilirea preturilor etc., printre alte propuneri am retinut cea facuta de Uniunea comerciantilor din Elvetia ca evaluarea timbrelor sa se faca in aur, propunere neacceptata de majoritatea vorbitorilor. Se propune inca de atunci excluderea din cataloage a emisiunilor dubioase - speculative etc. Spre final reprezentantul Germaniei Karl Willadt atrage atentia ca "fiecare colectionar - si acesta este de fapt FARMECUL FILATELIEI colectioneaza dupa placul lui individual si stravechi, iar aceasta diversitate a fiecarei regiuni este in favoarea colectionarului cat si a comerciantului."
Ca o singura cale de iesire din aceasta problema, Cassa Michel propune cooperarea si anume; ca toti factorii: COLECTIONARI si COMERCIANTI, ASOCIATII etc. sa sprijine cu toata puterea si priceperea lor pe autorii de cataloage. In final nu se iau hotarari din lipsa de consens iar la inchiderea lucrarilor Presedintele congresului Kumin - Beul multumeste participantilor pentru colaborare si "La revedere in sept. 1921 tot la Zurich".
Dintr-un numar al revistei din 1922 aflam ca adresa Asociatiei Timisoara este la D-l Emil Barna Timisoara str. Gen. Foch 62, unde se invita membrii sa trimita cotizatia de 36 lei pe an, care asigura si primirea gratuita a revistei ***"Der Banater Philatelist"***. Tot din acelasi numar al revistei aflam ca la ANINA cei 12-15 colectionari existenti au constituit propria asociatie si revista ii doreste noroc si La

multi ani. De fapt din corespondenta filatelica ce ne-a ramas stim ca la Anina in acel timp era un mare colectionar Ladislau von Kovacs, ce in acei ani avea corespondente filatelice cu Marocul, Germania, Belgia, Bulgaria, Danemarca, Letonia, Lituania, Elvetia, iar in 1928 intalnim si pe Rudolf Wenberg ce are corespondenta cu Italia.
Urmare seriozitatii cu care era privita filatelia la Timisoara, dupa numai cativa ani de activitate reorganizata, dupa razboi, Clubul filatelic prin organul sau de presa face un apel in Nr. 6-7\1923 catre toti colectionarii de timbre din Romania sa ia parte in zilele de 22-24 sept. a.c. la "Prima zi a filateliei romane" care se va organiza la Timisoara.
Aceasta actiune s-a organizat in cadrul Targului de mostre al industriei (ce ca reclama a folosit o vigneta si de la Targul de mostre ne ramane o stampila postala) de asemenea in timpul Targului se tine si Congresul primarilor din Romania.
Redam din programul activitatilor filatelice urmatoarele:
-organizarea unei expozitii la care sa participe colectionari din intreaga tara;
-un simpozion la care sa participe cu alocutiuni cei mai mari filatelisti ai perioadei;
-o expozitie a filatelistilor tineri;
-primul congres al filatelistilor din Romania;
-o licitatie de timbre;
Propaganda pentru marele eveniment s-a facut cu mult timp inainte in presa si prin afisele si aranjamentele realizate de artistii locali Sincovich si Suchanek.
Toate aceste actvitati anuntate au avut loc si din presa vremii aflam urmatoarele detalii despre desfasurarea lor:
"Expozitia filatelica, legata de Primul Congres National al Filateliei Romane, ce a fost inaugurata in sala de burse a "Casei LOYD" organizata sub inaltul patronaj al inaltimii sale Regale Printul Carol, inseamna intr-adevar o senzatie filatelica, al carei renume va depasi curand granitele tarii. Nu s-a vazut inca niciodata un asa material bogat de valori filatelice romane ca la aceasta expozitie, care asa cum arata Gen. Gavanescu participant la deschiderea expozitiei este de interes si importanta cultural - istorica.
Dr. oftalmolog Virgil Popovici, vicepresedintele Clubului Filatelic, a deschis expozitia la ora 11 dimineata in prezenta unui numeros public. El l-a salutat pe Gen. Gavanescu prezent la deschidere si pe ceilalti oaspeti, ca si pe filatelistii sositi din toate colturile tarii la sarbatoarea filateliei romane. In cuvantul de deschidere a facut un scurt istoric al filateliei romane, o miscare tanara si care in momentul de fata inainteaza cu pasi uriasi.
Gen. de Divizie Gavanescu s-a exprimat prin cuvinte pline de apreciere la adresa muncii filatelice. El stie sa pretuiasca aceasta activitate culturala si se bucura ca are astazi ocazia sa se convinga de valoarea pe care o reprezinta filatelia romaneasca.

Dupa deschiderea expozitiei Generalul si alti oaspeti au vizitat expozitia insotiti ca ghid de ing. Emanoil Leipnik al doilea vicepresedinte al Clubului filatelic Timisoara.
Din bogatul material al expozitiei se remarca colectia primarului din Sinaia - George Matheescu, care a venit cu doua exponate ce reprezinta o valoare de aprox. 10 milioane (bani multi pentru acele vremuri!). Primarul Matheescu este cunoscut in toata lumea drept posesorul celei mai frumoase colectii de timbre romanesti. Piesele moldovenesti ale colectiei sale sunt unice in felul lor. Pe unul din exponatele sale se gasesc 4 piese din renumitele timbre "cap de bour" moldovenesti emisiunea I si II, din cele neuzate au fost expuse valorile de: 27, 54, 108 parale iar 54p. stampilat, in bucati frumos taiate cu 4 laturi, cat si multe coli, blocuri, bucati din emisiunea II-a. Colectia lui Matheescu a fost expusa pentru prima data la Timisoara, colectionari din lumea intreaga obisnuiesc sa-l viziteze adesea pentru a-i admira colectia.
La expozitie a aparut si functionarul ministerial bucurestean Rudolf Zoscsak, cu o bogata colectie din prima editie a marcilor romanesti. De asemenea foarte frumoase sunt marcile romanesti vechi ale baronului Witzleben (Bucuresti), ale chimistului ing. Ciorciova (Bucuresti) ale comerciantilor de timbre Saraga si Lupovici (Bucuresti).
Participantii din Regat au produs o adevarata senzatie cu colectiile lor. Dar si colectionarii banateni si transilvaneni au realizat exponate frumoase. Seriile Regat 1919 ale lt. maj. t.r. Geza von Jakots din Sibiu sunt de interes istoric.
Binecunoscuta colectie de scrisori circulate in Banat cu prima emisiune Austria a lui Bela Fiatska, s-au bucurat de multa apreciere, ca si specialitatile ing Leipnik; Dr. Martius Beck a avut mare succes cu colectia sa Palestina, Dr. Dezider Urmenyi (organiztorul principal al expozitiei) a prezentat diverse specialitati superbe! De mare interes s-au bucurat doua tablouri realizate din marci postale, de filatelistul {tefan Berey, colaboratorul tehnic al ziarului Temesvarer Zetung, din care unul reprezenta Stema Mare a Romaniei.".
Expozitia a ramas deschisa publicului pana in ziua de 25 sept. ora 2000, intrarea la expozitie se facea pe baza unui bilet care pentru adulti costa 20 lei, iar pentru tineretul scolar 10 lei, ultimii participau totodata cu seria inscrisa pe bilet la o tombola la care s-au castigat valoroase premii in marci postale.
In dupamasa zilei de 23 sept. 1923 a fost organizat un concurs al colectiilor tinerilor, unde acestia au prezentat colectiile si un juriu i-a apreciat si premiat.
Cu ocazia expozitiei s-a organizat asa cum am anuntat si un simpozion la care s-au bucurat de aprecieri deosebite urmatoarele conferinte:
1. Istoria postei in Moldova si Tara Romaneasca.
2. Marcile clasice romanesti, ambele sustinute de G. Matheescu - Sinaia.

3. Colectionarea specializata a marcilor romanesti, izvoarele istoriei filateliei romanesti de Rudolf Zoscsak, Bucuresti.
4. Emisiunile "Carol I" din 1885\1888\1889\1890\1891 de Dr. Ad. Szallay, Bucuresti.
5. Postele locale din Transilvania, de Geza von Jakots, Sibiu.
Nu detinem date din care sa rezulte ca la aceasta expozitie ar fi existat un juriu si ar fi acordat premii, medalii etc., credem ca expozitia a fost considerata festiva pentru cunoastere reciproca?! Au fost acordate premii in marci postale si materiale filatelice la tombola organizata pe baza biletelor de intrare la expozitie a tinerilor cat si la expozitia de tineret unde am retinut ca a existat si un juriu.

O alta activitate organizata in aceste zile, despre care detinem date sumare, este "Auctiunea romana de marci postale". Cunoastem din program ca ea trebuia sa aiba loc si mai stim din presa vremii ca ea a avut loc si ca urmasul la tron Printul Carol a cumparat la licitatie prin secretarul sau particular renumitul plic - Mulredy Kowert (e vorba de primele plicuri postale folosite in Anglia inainte de aparitia timbrelor), pentru colectia sa speciala. Mai stim ca aceasta piesa pastrata intr-o foarte buna stare, a fost proprietatea lui Wilhelm Fischer din Berlin, nepotul cunoscutului filatelist timisorean ing. E. Leipnik. Fara a avea date credem ca licitatia a fost organizata de firma lui Urmenyi, astfel Timisoara are traditie si in ce priveste licitatiile filatelice (din pacate numai traditie).
Un alt ziar al vremii ce descria evenimentul facea urmatorul comentariu: "Din initiativa Clubului Filatelic din Timisoara s-au reunit recent in orasul nostru din toate regiunile tarii, cei mai de seama filatelisti, pentru a pune bazele primei Asociatii Filatelice Romane, in cadrul primului Congres National Filatelic, nu stim exact ce s-a discutat la congres, cert este ca asocierea nu s-a realizat, intalnirea a fost totusi un mare succes ea fiind prima intalnire a filatelistilor din Romania reunita.
De la acest eveniment pe langa vigneta si stampila speciala prezentate deja, ne-au ramas: Afisul Expozitiei si o poza dupa exponatul prezentat de M.Leipnik.
Inainte de a incheia acest capitol al expozitiei si congresului de la Timisoara 1923 (data de referinta in istoria filateliei romane), e necesar sa mentionam ca ele au avut rolul unui impuls dat activitatii filatelice din Romania, numai asa se explica faptul ca dupa un an, filatelistii din intreaga tara se intalnesc din nou, de aceasta data la Bucuresti in 3-5 oct. 1924, cand se organizeaza a doua zi a filatelistilor, cu un nou congres si expozitie filatelica la care participa filatelisti din intreaga tara.
In numarul festiv aparut cu ocazia pregatirii pentru congresul al II-lea al filatelistilor, din octombrie 1924 de la Bucuresti se face urmatoarea precizare: "In acest numar va prezentam portretele conducatorilor vietii filatelice din tara noastra.

Vrem sa dam ocazia cititorilor revistei noastre sa vada cel putin in poze, pe cine ne bazam in activitatea noastra, fie in domeniu pur colectionar, sau in domeniu stiintific al filateliei.
Dar cu regret trebuie sa consemnam ca prezentarea noastra are multe goluri, adica multi nu si-au trimis pozele deloc, iar unii le-au trimis cu intarziere, dupa ce s-a perfectat acest numar (dupa care prezinta portetele ce le redam cu numele si scurta descriere in continuare):
- George Matheescu: primar in Sinaia, posesorul celei mai mari colectii speciale Romania din lume. Cercetator al filateliei romanesti, Presedintele primului Congres filatelic din Romania.
-General Karl Ressel - presedintele "Intim Club" Bucuresti.
-Director general Baron W. von Witzleben - colectionar specializat in timbre romanesti, posesorul celei mai valoroase colectii de timbre generale din Romania.
-Bela Fiatska - presedintele "Clubului Philatelic" din Timisoara. Colectii: Austria, Ungaria (pe plicuri).
-Rudolf Zoscsak - Bucuresti, specialist in timbre romanesti, scriitor in specialitatea filatelie, de renume mondial.
-Dr. Ernst Vasvary - Timisoara, specialist in timbrele din Ungaria, scriitor in specialitate filatelie.
-Dr. Adalbert Szalay - Sibiu, analizeaza cele doua editii "Regatul", scriitor in specialiate filatelie.
-ing. Emanuel Leipnik - Timisoara, vicepresedintele clubului Timisoara, scriitor in specialitatea filatelie.
-Carol Schafhutl - Bucuresti, Presedintele asociatiei comerciantilor de timbre din Romania - specialist in timbre Ucraina.
-Dr. Dezider Urmenyi - Timisoara, Redactorul singurei reviste de timbre din Romania (?), Vicepresedintele asociatiei comerciantilor de timbre.
-Elias Saraga - Iasi, cel mai vechi comerciant de timbre din Romania.
-Alexandru Fischer - Arad - comerciant de timbre, casier al asociatiei comerciantilor de timbre.
-Director Wilhelm Drexler - Timisoara - posesorul celei mai mari colectii Europa din Timisoara.
-ing. chimist Stefan J. Corciova - Bucuresti - specialist in timbre romanesti.
-finant. Jakob Dorner - vicepresedintele Clubului filatelic din Timisoara.
-Dr. Emil Pascu - secretar al Clubului filatelic din Timisoara.
-Dr. Ludwig Lukacsy - presedintele Asociatiei filatelistilor din Arad.
-Ioan Kabdebo - casierul Asociatiei filatelistilor din Arad.
-Director Gottfried Willems - Bucuresti - specialist in timbre din Europa.
-Director Karl Merkler - Timisoara - specialist in timbre din Europa.

-Samuel Lupovici - Bucuresti - comerciant de timbre.
-Felix Gruen - Bucuresti - comerciant de timbre, conducatorul asoc. scriitorilor filatelici (interesant ca in acele vremuri atat comerciantii cat si scriitorii filatelici erau organizati intr-o asociatie! AZI ?).
-Paul Marthy - Targu Mures - specialist in timbre din Ungaria.
-Andor Kemeny - Oradea Mare - comerciant de timbre.
-Franz Szalay - Bucuresti - specialist in timbre romanesti.
-Geza von Jakotsch - Sibiu - scriitor filatelic - specialist in timbrele: Austria si Ungaria.
-Karl Nalapa -Sibiu.
-Dr.Rudolf Romanov - comerciant de timbre din Timisoara.
-Ludwig Mayer - Timisoara.
-Adalbert Barth - Timisoara responsabil cu schimbul filatelic la Clubul Timisoara.
-Bela Kralicsek - Timisoara - cel mai vechi comerciant de timbre din Transilvania (membru de onoare al Asociatiei internationale a comerciantilor de timbre din Berlin).
-Ignaz Herman - scriitor filatelic la Clubul filatelic din Arad.
Expozitia filatelica nationala si al II-lea Congres al Filatelistilor de la Bucuresti, a fost organizat dupa cum am vazut in 3-5 octombrie 1924, la el participand filatelisti din multe orase ale tarii intre care nu puteau sa lipseasca timisorenii, care au avut o participare sustinuta, dintre exponatele premiate la aceasta expozitie amintim: Colectia specializata "Danzig" a Dr. Dezideriu Urmenyi; colectia specializata "Austria clasica pe plicuri" a lui Bela Fiatska; colectia "Europa" a lui Wilhelm Drexler, cat si exponate ale filatelistilor: Dr. Ernest Vasvary; Ing. Emanoil Leipnik; Iacob Dorner; Emil Pascu; Karl Merkler; Dr. Rudolf Romanov; Bela Kralicsek; Adalbert Baroth etc.
Distinctii de onoare ale expozitiei, au fost acordate pentru colectiile expuse si pentru activitate filatelica: lui Bela Fiatska - presedintele Clubului Filatelic din Timisoara si lui Dr. Dezideriu Urmenyi - editorul revistei "Der Banater Philatelist".
Nu putem incheia fara a da un extras din articolul scris de Gh. Matheescu - Sinaia, in numarul aparut in D. B. Ph. pentru pregatirea Congresului de la Bucuresti:...
Foarte nascute in vecinatatea occidentului inaintat, crescute cu legaturi de colegialitate pretioase - numesc valoroasa contributie a Ardealului, au ajutat o repede punere la punct, de ce se cuvine sa insemneze colectionarea timbrelor postale in progresul nostru cultural. Aceasta vra-sa zica ca nu a fost o intamplare neprevazuta cand organizarea celei dintai expozitii in Romania Unita a pornit de la Timisoara. Straduinte au existat, e drept, la colectionarii regateni. S-au facut demersuri, au fost pregatiri, pana la amanunt, insuccesul a fost provocat insa de ezitarea majoritatii filatelistilor sa ia parte la o festivitate care ar fi fost afirmarea

miscarii. Astfel ca, am fost surprinsi in faza initiativelor pe hartie. La invitatia prieteneasca a colegilor timisoreni din sept. 1923, am avut prilejul unic sa ne cunoastem colectionari din cuprinsul acelorasi granite. Are deosebita semnificatie, ca unificarea sufleteasca dorita sincera si neintarziata, in toate domeniile, s-a produs admirabil in lumea iubitorilor de marci postale, ca un exemplu mai mult despre caracterul universal al filateliei. Particular pentru tara noastra, unde avem un foarte scurt trecut filatelic, garantia progresului si cresterea prestigiului stiintei filatelice rezida in repetarea festivitatilor de importanta celei din capitala Banatului. In asemenea conditii congresul de la Bucuresti, capata o inalta semnificatie, inseamna ca anul trecut n-am avut o simpla experienta fara urmari. Din contra exemplu a gasit vajnici sustinatori carora pe aceasta cale le aduc prinos de recunostinta si cele mai alese cuvinte de lauda."

Cu ocazia celei de-a II-a zile a filateliei romanesti (am numit expozitia si congresul de la Bucuresti) doua personalitati marcante a lumii colectionarilor din Banat; Bela Fiatska presedintele Clubului filatelic din Timisoara si Dr. Dezideriu Urmenyi, redactorul revistei D.B.Ph. au donat o medalie de amintire pentru recompensarea acelora care au merite in domeniul filatelic. Cu aceasta medalie vor fi recopensati anual - cu ocazia zilelor filatelice, sau a expozitiilor - un numar de filatelisti care au merite in domeniul colectionarii, in studiile filatelice, cat si in domeniul organizatoric. Imaginea medaliei a fost realizata de Ing. Emanoil Leipnik vicepresedintele Clubului. Pe o parte a medaliei se afla desenul renumitei marci "27 Parale", iar pe cealalta dedicatia: Pentru merite filateliste si participarea la expozitie! Donata de Fiatska - Urmenyi. "La expozitia de la Bucuresti ei au donat 10 medalii de argint si 10 de bronz.

Viata filatelica in Timisoara continua fara evenimente deosebite incet si sigur - modest cum sta bine unor oameni seriosi cum sunt filatelistii, corespondenta filatelica ramasa fiind dovada existentei acestei pasiuni permanente: ne-au ramas din aceasta perioada multe scrisori primite de Bela Fiatska, M. Gero, Alex. Gero, Diodor Dure, Ghizela Weisz, Kathe Steiner etc. Dar si in alte localitati ale Banatului viata pulseaza: la Caransebes apare un mare filatelist Alex. Tumbasz ce are corespondenta filatelica inca din 1923 cu Palestina, Germania, Columbia, Macau, Estonia, Danzig, Elvetia, ca sa enumeram doar cateva din scrisorile ce au razbatut pana la noi; de asemenea tot la Caransebes nu putem omite a aminti pe Prof. Cornel Otnoga care in aceasta perioada are o vasta corespondenta cu T. C. V.-uri dar si filatelica; de asemenea Rudolf Reisf care in 1922 avea corespondenta cu Mozambic etc.

La Deta apare inca din acest deceniu si avea sa continue inca multi ani - Dr. Augustin Fischer, care avea corespondente in 1928 cu Finlanda si Polonia; la Jimbolia: Math Mairovitz in 1927 cu Congo Belgian, Henrich Gradl in 1928 cu El

Salvador, Peter Gergel inca din 1911, are corespondenta in Esperanto cu Belgia, Norvegia, Danemarca, Uruguay, Rusia etc.
La Lugoj apare: G. Somoghy: in 1922-23 cu Franta, Prof. Lintia in 1922-23 cu Ungaria si Franta; la Arad Aurel Rusu, multa corespondenta in 1923-26 cu Paraguay, Peru, Columbia, Polonia; tot la Arad: Georg Chambre, cu Estonia; Iosif Klein in 1922 cu Olanda etc. La Bocsa este semnalata corespondenta ramasa de la Beke Sandor in 1923 cu Germania si apoi cu S. Lupovici - comerciant din Bucuresti.
Viata filatelica Timisoreana si in intreg Banatul merge inainte desi Timisoara avea sa simta un nou "seism filatelic", pe la mijlocul deceniului Dr. Dezideriu Urmenyi, dupa ce isi revenise cu ajutorul socrului, din primul "seism", dupa ce, cum ne amintim pierduse totul la carti prin 1911, acum ii revine pasiunea si din nou pierde totul la jocul de carti...!?, este expulzat de familie, pleaca in Italia, de unde emigreaza in U.S.A, acolo a incercat cateva afaceri, tot in domeniul filatelic, se pare nereusite si moare in 1935, fiind inmormantat, la New York. (In prezent la Bucuresti traieste fiul sau - Francisc Urmenyi, care pastreaza inca o parte din colectia Romania a tatalui, incearca sa o completeze si in amintirea tatalui participa la diverse manifestari filatelice alaturi de filatelistii Timisoreni).

CAP. III. VIATA FILATELICA IN PERIOADA 1930-1940.

In perioada urmatoare, viata filatelica este dominata, in aceasta zona geografica de cateva jaloane importante constand din:
1. Aparitia revistei filatelice BALKAN POST in 1930;
2. Participarea filatelistilor Timisoreni la festivalul filatelic "EFIRO" din Bucuresti 20-30 nov. 1932;
3. Participarea la activitatile filatelice de la Sibiu si Medias din aceasta perioada.
De fapt expozitiile filatelice mentionate reprezinta jaloane importante pentru activitatea filatelica romaneasca in general, dar sa revenim la ale noastre.
Dupa relativa liniste in viata filatelica Timisoreana, dupa 1926, cand Dr. Dezider Urmenyi, iese din viata filatelica - fortat de gafele facute in pasiunea jocului de carti, dispare odata cu el si revista "Der Banater Philatelist" ce o edita.
Incepand insa cu 20 aprilie 1930, fortele filatelice se regrupeaza in jurul revistei "BALKAN POST" ce apare ca organ oficial al "CLUBULUI FILATELIC TIMISOARA", avand ca editor responsabil pe Oskar Schwager si ca redactor pe ing. Emanoil Leipnik (dupa cum ne amintim renumitul redactor al D. B. Ph. din perioada anilor 1920 -26).

Sediul redactiei era pe str. Ungureanu nr.1, abonamentul anual era de 200 lei, revista e considerata a fi trilingva (germana, maghiara si romana) si intentioneaza sa apara de doua ori pe luna, din pacate din cate vom vedea, viata sa este scurta, din cunostintele noastre din ea apar doar 8 numere (Nr.1 la 20.04.1930; Nr. 2 la 15.05.1930; Nr. 3 la 01.06,1930; Nr. 4 la 16.07.1930; Nr. 5-6 la 16.07.1930; Nr. 7-8 la 25.08.1930).
In primul numar al revistei se vorbeste despre vremurile grele prin care s-a trecut, datorita recesiunii economice si se manifesta optimism in legatura cu perioada urmatoare, sperand ca a fost depasita perioada in care filatelistii au trebuit sa-si vanda colectiile, manifestandu-se totodata bucuria ca un grup de tineri filatelisti au adus un avant nou, multi membrii noi si-au reinviorat activitatea filatelica din Timisoara.
Asociatia isi reincepe activitatea cu sedinte de schimb si conferinte saptamanale in fiecare joi seara la 19,30. Un grup de vechi filatelisti au avut o intalnire in care au stabilit sa se convoace o adunare generala a filatelistilor.
Din continutul acestor numere ale revistei luam cunostinta despre o serie de aspecte ale vietii filatelice din zona: se publica regulamentul de schimb filatelic al membrilor clubului, deducem de asemenea ca la 01.04.1930 printre membrii clubului se numarau: Ioan Bogdan, Domansky Alexandru, Franyo Zoltan, Geza {tefan, Jeger Iosefine, Lagoci Stevo, Muler Coloman, Menzer Francisc, Petcu Iosif, Carol Szocs.
Din Nr. 2 al revistei aflam ca in sedinta din 6 mai 1930 au fost primiti 24 noi membrii, si au fost tinute prelegeri despre filatelia tematica, stabilindu-se si convocarea Ad. Gen.
La 24 mai 1930, se participa la Becicherecul Mare la expozitia filatelica organizata acolo, filatelistii timisoreni fiind reprezentati prin: Moritz Beck; Ernest Szecsy, iar din Besenova Veche participa Ludovic Danes.
Tot din revista aflam ca la 22.05.1930 are loc Ad. Gen. de dare de seama si alegeri la Clubul Timisorean, unde dupa un scurt cuvant al veteranului filatelist Bela Fiatska in care saluta pe cei prezenti, facand si un scurt bilant al activitatii filatelice la Timisoara, se trece la alegeri noi pentru conducerea clubului; in aplauzele celor prezenti fiind alesi:
- Presedinte de onoare pe viata: Bela Fiatska.
- Presedinte pe viata cu probleme financiare: Jakob Dorner.
- Presedinte in functiune: ing. Emanoil Leipnik.
- Presedinte organizatoric: Zoltan Franyo (poza fig. 41).
- Vice-presedinte: Sigmund Ellinger.
- Secretar general: Iosif Petcu.
- Secretar: Oskar Schwager.

- Casier: Rudolf Tillich.
- Cenzor: Wilhelm Thierry.
- Administrator: Matthias Potichen.
- Responsabil cu schimbul filatelic: Stefan Gazda.
- Experti: Iosif Neuhaus si Ernest Szecsi.
- Jurist: Dr. Fischer Bela.
- Membrii in comitet: Jager Josefine; Menzel Franziska; Iulius Delej; Wilhelm Drexler; Zoltan Fovenyesy; ing. Iosif Leinfest; Ioan Nedelea: Koloman Muller; Carol Szocs.

Anton Lovas a fost ales cu problemele de protocol (credem ca e vorba de primul presedinte al clubului dupa 1920 fost director al ziarului Temesvarer Zeitung). Cotizatia anuala pentru membrii, in care era inclus si abonamentul la revista, s-a stabilit la 240 lei. Se stabileste de asemenea ca sedintele de comitet sa se tina lunar, in fiecare prima zi de joi din luna. Se mai stabileste ca sedintele de schimb ale filatelistilor vor avea loc in fiecare Joi la ora 7,30 d.m. in localul Uniunii Voiajorilor din str. Huniade.

La 16 iunie 1930 in Nr. 4 al revistei se face o chemare catre filatelisti si comercianti de a participa in perioada 30 august - 5 sept 1930 la expozitia filatelica de la Sibiu, unde pot fi prezentate: colectii filatelice din orice tara; marci pe scrisori; carti postale; erori; falsuri; unicate; stampile speciale; literatura filatelica; vederi; material filatelic, cererile de participare urmeaza sa fie trimise la Sibiu - Dr. med. Karl Egon Gundhart (la 01. sept ora 8,00 se organizeaza sedinta de schimb filatelic, targ in limbajul actual, iar vineri 5 sept. 1930 in organizarea D-lui Geza von Jakots seara festiva si tombola).

In legatura cu viata filatelica Timisoreana mai aflam ca in relatiile de schimb intre filatelisti s-au introdus din nou caietele de schimb filatelic, care vor circula cu seriozitate intre filatelistii din Timisoara.

Referitor la caietele de schimb se exprima parerea filatelistilor in sensul de a se folosi preturi de amator, cele din cataloage fiind considerate mult gresite si prea mari. La fiecare 6 luni de schimb filatelic se face un bilant al schimburilor intre membrii clubului.

Clubul filatelic primeste 25% din valoarea tranzactiilor realizate, din care 10% erau folositi pentru intretinerea clubului, celelalte 15% pentru alte cheltiueli (e o idee interesanta!).

Intr-un alt numar, din iunie-iulie se dezbat probleme privind realizarea unei Uniuni intre Clubul Filatelic din Timisoara si Asociatia Filatelica din Romania constituita in 1927 la Bucuresti, care in ultimii 3 ani a reusit sa realizeze unirea cluburilor din Bucuresti (se pare insa ca discutiile au ramas, la nivel de discutii, nereusindu-se nimic concret in acest sens).

Se incearca realizarea unei Uniuni a filatelistilor Transilvaneni care sunt invitati la Timisoara in sept. 1930, nu stim insa ce s-a realizat, revista filatelica Balkan Post incetand sa apara, criza economica punandu-si din nou amprenta pe viata filatelica!
E necesar in continuare sa marcam participarea filatelistilor timisoreni la Marea Expozitie filatelica "EFIRO", organizata la Bucuresti in perioada 20-30 nov. 1932, din juriul expozitiei facand parte si unul din presedintii clubului timisorean, scriitorul Franyo Zoltan, de asemenea la expozitie participand cu exponate mai multi filatelisti timisoreni.
Anul 1932 a avut o reflectare filatelica si la Resita unde in acest an a luat fiinta primul club filatelic, care numara la acea data peste 70 de membrii, avand ca presedinte pe Cimponieru Ioan si casier pe prof. Kardos Iuliu.
Sedintele de intrunire ale membrilor filatelisti se tineau la sediul din cladirea restaurantului "Oltenia" si dintre membrii din acea perioada au fost retinuti: Hendel Wilmos, Schirf Geza, Rausch Ioan, Glasser Carol (personal cred ca data infiintarii primului club filatelic la Resita - trebuie sa fie mult mai timpurie, daca tinem seama ca in 1896 din asociatia filatelica de la Caransebes faceau parte si multi Resiteni!).
O confirmare a calitatii activitatii filatelice din perioada anilor `30 la Timisoara este faptul ca intr-o perioada in care nu avem semnalata la Timisoara nici o revista filatelica, filatelistii timisoreni participa cu articole de studiu in revistele ce apareau la Bucuresti, de ex: numai in revista "Filatelia pentru toti", numai in 1934 (in numere ce le avem la dispozitie), gasim 7 studii filatelice ale cunoscutului filatelist ing. Emanuil Leipnik, care a facut parte din mai multe comitete ale Clubului Timisorean - chiar si ca presedinte, care de asemenea a fost redactor al celor doua reviste filatelice ce au aparut la Timisoara (Der Banater Philatelist - 1920-1926 si Balkan Post 1930); in revista amintita intalnind urmatoarele articole sub semnatura sa:
-Filatelia pentru toti Nr. 26 din 1934 : "Absurditati in filatelie"
-Filatelia pentru toti Nr. 27 din 1934: "Varietati de culoare la timbrele Carol II in curs"
-Filatelia pentru toti Nr. 29 din 1934: "Pagini ingalbenite"
-Filatelia pentru toti Nr. 30 din 1934: "Cateva idei pentru specializarea in timbrele romanesti din Banat, ca domeniu independent de colectionare"
-Filatelia pentru toti Nr. 26 din 1934: "Falsificari de timbre postale romanesti in dauna postei"
-Filatelia pentru toti Nr. 31 din 1934: "Curiozitati, varietati, mici raritati" etc.
Pentru tot ce a facut in filatelia romaneasca si nu numai, fara a ne teme de exagerare, pentru toata activitatea sa ca: cercetator, expozant, redactor de reviste si organizator filatelic, eu optez pentru asezarea lui EMANUEL LEIPNIK printre cei

mai importanti filatelisti ai tarii si merita sa fie asezat in galeria celor mari alaturi de: G. Matheescu Sinaia, Rudolf Zoscsac, etc alaturi fiindu-i si ceilalti trei Timisoreni: Bela Fiatska, Dezider Urmenyi si Petre Murea.
In a doua jumatate a deceniului, se poarta din nou discutii pentru realizarea unei Uniuni a filatelistilor pe tara, dar nici in aceasta etapa se pare ca nu se reuseste si aceasta ne-o confirma P. V. al Ad. Gen. a Asociatiei Filatelistilor din Romania din 20 ian. 1935 (revista "Filatelia pentru toti" Nr. 37. ian. 1935), unde nu se vorbeste de participarea provinciei, din comitetul de conducere facand parte exclusiv filatelisti bucuresteni (de fapt se pare ca aceasta a fost permanent cauza nerealizarii uniunii de-a lungul timpului, faptul ca in comitetele de conducere nu erau acceptati si filatelisti din provincie).
A fost lasata totusi o portita deschisa de aderare la aceasta Asociatie si a filatelistilor din provincie, in P.V. facandu-se precizarea cotizatiei pe care o vor plati filatelistii din Bucuresti si separat o cotizatie pe jumatate pentru membrii din provincie.
Aceasta ultima actiune se pare ca a avut rezultatele scontate, cativa ani mai tarziu, confirmarea o gasim in "Revista Societatii Filatelice Romane" Nr. 4 din aprilie 1938, care confirma adeziunea la "Societatea Filatelica Romana" a tuturor cercurilor filatelice din Banat.
La aceasta data, din evidentele "S.F.R. rezulta ca din randul membrilor sai fac parte si mai multi filatelisti din Timisoara si imprejurimi, dintre care amintim pe: Bora Marin; Murea Petru; Low Pavel; Sachs Leo; Geza Deutsch; Petru Turnavitu; ing. Rodna Nicolae; Gero Mihai; Foldvari Ludovic; Szalay Ludovic; Ernest Schonbrun; Weber Iosif; Romosan C. (din Timisoara); Dezso Stefan (Resita); Wiliam Krizsani (Baile Herculane); Fritz Gh. (Teremia Mare); Papdy Maria (Sannicolaul Mare); Fitovich Stefan si Petrascu Matei (Ortova); Belgrader Alexandru (Oravita); Aurel Suciu (Lenauheim); gen. Traian Cocorascu (Lugoj); Bloch Sigismund (Sasca Montana); Dr. Augustin Fischer (Deta), de la care detinem o C.P. prin care la 28 martie 1940, avocatul Traian Popescu din Bucuresti str. Episcop Herian 13 (pe atunci secr. gen. al Soc. Filat. Romane, ii scrie sa trimita doua fotografii pentru a-i face si trimite cartea de membru al asociatiei.
Din perioada 1930-40, detinem multa corespondenta filatelica primita de filatelisti banateni, din care amintim cateva: Alex. Gero: Danemarca; Herman Leo: Jugoslavia, Lituania, Norvegia; Anton Reiszer - Germania; Fiatska Bela - Ungaria; Geza Simovits -Germania; Endre Ungar - Portugalia; Marin Bora - Australia; Josif Weber - Cehoslovacia; Zoltan Franyo - Italia, Franta; Juliu Somlo - Franta; Rudasz Jeno - Franta; Ladislau Meixler - Argentina; (toti din Timisoara); Alex. Tumbasz - U.S.A., Cehoslovacia; Cornel Otnoga - coresp. T.C.V. cu multe tari ale lumii; Ervin Zeidler -Polonia, Letonia, Anglia, Cehoslovacia, Austria; (toti din

Caransebes); Dr. Augustin Fischer (Deta) Ungaria, Polonia, Italia, Franta, Jugoslavia, Norvegia, Olanda. Aurel Suciu (Lenauheim) - Polonia; Cehoslovacia, Portugalia, Olanda, Letonia, Jugoslavia, Suedia, Spania, Indiile Olandeze, etc., D-na Dr. A. Szilard din Sannicolau Mare: cu Olanda, Elvetia, Germania, Finlanda, Suedia etc; Dionisie Lintia: Ungaria, Franta; Arthur Wechertz - Suedia; Iconomu Anton - Albania, Gavrila Hecher, (toti din Lugoj); Orth Gyozo - Letonia (Tormac) etc. nu putem omite totusi faptul ca am mai intalnit corespondente si ale altor filatelisti din zona: Hubert Landauer si Glatzer din Orsova; Heinrich Liesenfeld, Julius Kardos si Graf Carol; Nicolae H. Vasiliu din Ciacova; Dragostin Florescu din B. Herculane; Beke Sandor din Bocsa; Karl Zechmeister din Becicherecul Mic; etc. filatelisti se pare ca erau destul de multi in aceasta perioada.
Cu sprijinul D-lui C-tin Gombos, am retinut cateva extrase din gazeta "FRUNCEA" ce aparea la Timisoara prin anii `30; unde in cateva numere din anul 1937, pe care am avut ocazia sa le consultam, exista o cronica filatelica reusita, care cuprinde noi aparitii de timbre in lume, reclame ale unor comercianti, propuneri de schimb si chiar unele articole de suflet; retinem din revista precizarea administratiei referitor la filatelie: "FRUNCEA are singura rubrica filatelica regulata ilustrata in presa romaneasca" (?). FILATELISTI, propagati FRUNCEA - Folositi-o pentru a va crea relatiuni de schimb in tara si strainatate. Insertiuni in rubrica filatelica se primesc la Administratia revistei. Tariful 2 lei de cm. patrat. Corespondenta intre colectionari: 1 leu cuvantul. Administratia transmite scrisorile in tara pentru 10 lei."
La reclame de comercianti apar in perioada: S. LUPOVICI - Bucuresti, Calea Victoriei 51 Casa fondata in 1914; Casa filatelica STEFAN FENYO Timisoara Str. Alba Iulia nr.1; Marci postale pentru colectiuni la M. MARTIN Bucuresti str. Smardan 13;
In numarul din 20.12.1936 am gasit urmatorul articol ce mi s-a parut interesant si il redau in continuare: "DE CE TREBUIE SA COLECTIONAM TIMBRE? Multi "oameni seriosi" ridica din umeri, sau zambesc, cand aud de filatelie. Initiatii ar putea sa faca la fel in fata ignorantei lor cu care trec pe langa un lucru avand o importanta deosebita din orice punct de vedere ar fi el privit. Colectionarea are mai intai un rol de educatie a tineretului. Se dezvolta, pe nesimtite, atat cunostinte geografice ale junelui filatelist, cat si gustul sau artistic, dar mai ales se trezeste instinctul de economie, de capitalizare a unor valori reale - instinct atat de putin dezvoltat la noi romanii. Nu mai vorbim de obisnuinta ordinei, a clasificarii riguroase! Totusi filatelia este mai mult decat o ocupatie pentru copiii de scoala. Oamenii batrani gasesc de asemenea un profit sufletesc indiscutabil in manipularea micilor gravuri de arta, care sunt azi cele mai multe timbre.
Un ultim argument, masiv, vom mai aduce in favorul filateliei: o colectie de

timbre, la orice scara si cu orice investitie s-ar constitui ea, inseamna un capital pus in siguranta, de care nu se poate atinge nici o devaluare a monedei, nici o revolutie sociala. Respectand regulile, simple, ale unei colectii sanatoase, nici o surpriza nu va putea veni. Valoarea timbrelor Dv. va creste cu anii ce trec si se poate realiza oricand, mai bine decat o mosie sau o bijuterie! Iata de ce trebuie sa colectionati mai ales azi, si D-voastra! (semneaza cu initiale s.r. un articol foarte educativ cu inca multa dreptate in tot ce spune desi poate la unii din noi ni se pare ca realitatea de azi nu confirma... si totusi, articolul contine multa dreptate si realitate).
Nu putem sa nu pomenim cate ceva si despre participarea filatelistilor timisoreni la festivalul filatelic de la Sibiu 1938; dintr-o scrisoare in l. germana, adresata de Clubul filatelic Timisoara, Asociatiei Filatelistilor din Sibiu, avem cateva date despre aceasta (o redam):
"Cu ocazia deschiderii expozitiei filatelice organizata de Dumneavoastra, vrem sa profitam de ocazie pentru a va transmite, stimati domni, urarile noastre de noroc. Noi salutam atat asociatia, cat si pe fiecare membru al ei, din inima, dorind asociatiei prosperitate multa iar expozitiei un mare succes.
Pentru a fi alaturi de voi cu aceasta ocazie, am delegat 4 membrii ai Clubului filatelic Timisoara sa participe din partea noastra la manifestarile organizate cu ocazia expozitiei si va rugam sa transmiteti mai departe simpatia frateasca a asociatiei noastre. Cu salutari colegiale, Clubul Filatelic Timisoara". (semneaza in continuare in original 29 de membrii dintre semnaturi reusind sa recunoastem pe: Bela Fiatska (veteranul Presedinte din 1906, 1923, presedinte de onoare pe viata in 1930 etc), Zoltan Frayo; Iosif Petcu; etc., nu cunoastem care au fost delegatii si daca au avut o contributie concreta la expozitie (exponate, referate etc) si nici din catalogul expozitiei nu rezulta acest lucru, credem ca au participat la expozitie, dovada mesajul prezentat mai sus si relatiile bune intre cele doua cluburi filatelice de-a lungul timpului.
O realizare deosebita, ce face cinste filateliei timisorene este aparitia la Timisoara in 1938, la tipografia Rapid a lucrarii: ISTORICUL TIMBRELOR POSTALE ROMANESTI -1858-1938 a oficiantului P.T.T. PETRE MUREA (membru al Clubului timisorean) asa dupa cum reiese de pe coperta: cu colaborarea si concursul Domnilor: Gh. Matheescu - Sinaia, R. Zoscsak, expert filatelic si Iancu Ionescu, Inspector P.T.T. - prima lucrare - catalog aparuta in Romania. Ea cuprinde pe langa studiul timbrelor postale si studiul intregurilor postale, eseurile marcilor postale, stampilele, un capitol al postelor straine in Principate si un capitol modern astazi, al vignetelor nepostale, manipulate prin serviciile P.T.T.
Cele 375 de pagini ale lucrarii, impartite de autor in 6 parti, reprezinta, tinand seama de perioada de pionierat in care a aparut, o lucrare de referinta in studiul filateliei si istoriei postale romanesti, care a stat la baza multor lucrari de mai tarziu

si nu poate fi omisa nici astazi de catre cercetatori.
Inainte de a incheia referirile la lucrare consider ca merita a fii mentionate cateva randuri din cuvantul inainte al autorului; nu ma voi referi la greutatile materiale legate de editare, ele fiind si azi de actualitate, ci la "In ceea ce ne priveste pe noi, postasii, sa intelegem ca pe langa o consideratie de ordin filatelic fiecare din aceste mici figurine care au primit numele de "timbre postale" trebuie sa trezeasca in noi amintirea povestilor ce se desprind din ele dar mai ales pildele demne de urmat ale inaintasilor nostrii" (oare dintre postasii actuali - si ma refer la conducatori, va cauta macar unul, sa inteleaga sensul acestor cuvinte, ce bine ar fi!).
Si pentru ca paduri fara uscaturi nu exista; o notita dintr-o revista germana din 1940 (Philatelistische Eil Warnungen - in traducere: Avertizari filatelice rapide) aflam o veste mai putin imbucuratoare, atragand atentia asupra unor filatelisti din Romania trecuti pe lista neagra, cu mentiunea ca pe cat posibil sa se evite tranzactiile filatelice cu ei, pe aceasta lista aparand: Forda - din Arad; Wagner din - Sibiu; Schicht din - Bucuresti; Flad din -Bucuresti; Jarcsek din - Timisoara; (dupa cum mentioneaza prietenul nostru, d-l N. Blistyar care ne semnaleaza aceasta situatie "desigur neplacut, dar si aceasta este istorie".

CAP. IV. PERIOADA RAZBOIULUI SI DUPA ANII 1940-1958

Greutatile razboiului nu puteau sa nu isi lase amprenta si asupra pasiunii noastre, totusi inimosii filatelisti cauta si gasesc mijloace si nu lasa sa moara aceasta pasiune atat de draga noua. In primii ani ai deceniului gasim la Timisoara o grupa ce facea parte din Asociatia filatelica Sibiu, participand cu aceasta la toate actiunile de Ziua Marcii organizate in acesti ani. Grupa respectiva se pare ca avea sediul in cladirea Banatia (actuala cladire a Fac. de Medicina), avea o stampila proprie, cu emblema Asoc. Sibiene, dar cu mentiunea, Grupa. Timisoara.
Intr-un document descoperit de regretatul, Ioan Opris, am gasit o lista cu membrii Asoc. Filatelice din Sibiu, in perioada 1940 avea un numar de 100 membrii; si avea grupe la Brasov: 39 membrii; la Medias: 29 membrii; la Sighisoara: 13 membrii; la Timisoara: 98 membrii; Lugoj: 7 membrii; Resita: 26 membrii; si alte localitati din tara: 22 de membrii (nu credem ca are sens sa publicam lista membrilor respectivi, ea a fost publicata in extenso in Buletinul A.B.B. Nr. 1\1997), oricum retinem concluzia ca desi era razboi pasiunea noastra a filatelistilor a mers inainte.
Intr-un registru de P. V. descoperit recent in arhivele Asociatiei filatelice Timisoara, am gasit o serie de date privind istoria filatelica din perioada 1943-1949, de care ne vom folosi in informatiile ce urmeaza: pentru inceput redam in

extenso: actul de constituire al Asociatiei, considerand ca prezinta importanta deosebita pentru istorie:
"Act de constituire. Subsemnatii, intruniti astazi 11 apr. 1943, ora 10 a.m., pentru constituirea filialei Banat a Asociatiei Filatelistilor din Romania. Dupa ce am luat cunostinta de statutele sus zisei Asociatii, am hotarat urmatoarele:
1| Constituim filiala Banat a Asociatiei Filatelistilor din Romania.
2| Alegem Comitetul de Conducere al filialei in persoanele D-lor: Prof. Dr. Ghermanescu Mihail; Insp. Sef. ing. Ionescu Gheorghe; Insp. Mihail Marin; Murea Petru; Arghiropol Mircea; Dobariu Ioan; si Glavin Armeag.
3| Alegem ca cenzori pe D-ni: Murariu Sabin; Luca Gheorghe; si Erdei Eugen.
4| Filiala isi constituie capitalul initial in suma de lei 3.300 (trei mii treisute), subscrisa in sedinta de membrii fondatori, in locul taxelor de inscriere.
5| Se fixeaza taxa de inscriere la lei 100 (una suta), iar cotizatia lunara la lei 40 (patruzeci).
6| Se fixeaza taxa de lei 40 (patruzeci), pentru accesul persoanelor straine de Asociatie la sedintele de schimb ale asociatiei.
7| Sediul filialei va fi deocamdata, la debitul D-lui Glavin Armeag, Bd. Ferdinand Nr. 3
8| Comitetul va face demersurile necesare pentru recunoasterea de catre centru si acordarea personalitatii juridice (semneaza in continuare urmatoarele 20 de persoane: 1\Prof. Dr. Ghermanescu Mihail str. Tr. Lalescu 3; 2\Insp. sef. ing. Ionescu Gheorghe str. Brediceanu 7; 3\Insp. Mihail Marin Bd. Reg. Mihai I Nr. 8; 4\Insp. Berneaga Constantin Posta Centrala; 5\Insp. Nicolaescu Nistor Posta Centrala; 6\Faraianu Ioan str. I. Vacarescu 37; 7\ Murea Petru St. O. Iosif 11; 8\ Marchisiu Ioan Posta Centrala; 9\ Luca Gheorghe - Uzina Electrica; 10\ Dobariu Ioan str. Vl. Delamarina 1; 11\ Arghiropol Mircea str. Feldioara 8; 12\ Erdei Eugen T. Vladimirescu 45; 13\ Kardos Iuliu str. I. Ghica 13; 14\ Toader Adalbert str. Petre Tegle 2; 15\ Morariu Sabin str. Zurich 13; 16\ Gridan Aurel str. C. Brancoveanu 5; 17\ Kossl Adalbert str I. C, Bratianu 7; 18\ Szocs Carol str. Eugen de Savoia 11; 19\ Glavian Armenag str. Gen. Dragalina 5; 20\ Eliescu Irma Silvia str. Sf. Ioan 2.
Nu cunoastem din ce motive din registrul de P.V. lipsesc paginile nr. 2 - 7 se vede clar ca au fost scoase din registru (la sfarsitul registrului pe ultima pag. este un P.V. de sigilare pentru 60 de pagini semnat de secretar: Ioan Odolean la 14 XI 1943) fara a se mentiona lipsa paginilor.
Urmatorul P.V. la pag. 8 este din 21 Nov. 1943, pe care considerand ca prezinta interes istoric de asemenea, il vom reda in extenso: "Astazi 21 Nov. 1943 orele 10, subscrisii, membrii fondatori si membrii ai filialei Banat, a Asociatiei Filatelistilor din Romania, intruniti in sedinta extraordinara sub presedintia D-lui. prof. Mihail

Ghermanescu am luat in discutie ordinea de zi, hotarand urmatoarele:
1\ Despartirea filialei de Asociatia Centrala din Bucuresti.
2\ Crearea Asociatiei Filatelistilor din Banat, independenta.
3\ Descarcarea Comitetului filialei de gestiune pe timpul cat a existat aceasta filiala, in urma citirii si aprobarii raportului cenzorilor.
4\ Varsarea la Asociatia Centrala a cotei de 30% din incasari si cotizatii, conform statutelor si hotararii Comitetului Central.
5\ Trecerea averii Filialei ca aport initial la constituirea Asociatiei noi.
6\ Alege un comitet compus din D-nii: prof. Dr. Mihail Ghermanescu; ing. Nicolae Rodna; Murea Petru; Ion Dobariu; Mircea Arghiropol; Bora Marin; Keller Iacob; iar ca cenzori D-nii: Luca Gheorghe; Erdei Eugen si Sarbu Nicolae, care vor perfecta formalitatile de constituire, de recunoastere ca persoana juridica, precum si va intocmi statutele noii Asociatii, probleme ce se vor discuta la o noua adunare generala. De asemenea noul comitet va proceda la formalitatile de lichidare a fostei filiale, avand latitudinea sa rezolve cum va crede de cuviinta orice chestiune ce se va ridica in legatura cu aceasta despartire si lichidare. Raportul cenzorilor se anexeaza prezentului P.V. - sedinta se ridica la ora 12,00.
Semneaza in continuare 18 membrii, pe care nu ii putem descifra decat in parte "alaturat la pag. 9 este P.V. al comisiei de cenzori din aceiasi zi, care detaliaza veniturile si cheltuielile si se stabileste cota ce urmeaza sa se vireze centralei de 3396 lei!
Nu cunoastem motivele despartirii de Asociatia centrala si nici nu vrem sa facem speculatii, neavand documente la dispozitie care sa confirme cauzele (probabil paginile lipsa din registrul de P.V. ar fi lamurit aceasta problema?!).
Pe data de 1 dec. 1943, are loc o sedinta de comitet unde se iau urmatoarele hotarari:
1\ Se aproba statutele noii Asociatii a Filatelistilor din Banat.
2\ Se constituie comitetul Asociatiei dupa cum urmeaza:
Presedinte: Prof. Dr. Mihai Ghermanescu
Vice presedinte: ing. Rodna Nicolae.
Secretar: D-l Ioan Dobariu; Casier: D-l Mircea Arghiropol; Expert: D-l Murea Petru;
Membrii: D-nii: Keller Iacob si Bora Marin.
3\ La fiecare sedinta de schimb, va fi delegat un membru din comitet, care va indeplini functia de "delegat de sedinta".
4\ Se propune Ad. Generale urmatoare marirea nr. de membrii in comitet la 8.
5\ Membrii fostei filiale care n-au participat la sedinta de constituire a noii Asociatii, vor fi invitati a da o declaratie colectiva de aderare.
6\ Se vor tipari 200 carti de intrare pentru persoanele straine de Asociatie.

7\ La fel se vor tipari 200 carti de membru, pentru membrii Asociatiei.
8\ Se vor confectiona 5 chitantiere cu antetul Asociatia Filatelistilor din Banat.
Se convoaca Ad. Gen. a Asociatiei pentru 5 dec 1943, dar nu se va tine din lipsa de cvorum (cum zicem azi) si se convoaca pentru 19 dec. 1943. Data la care se tine la ora 11,00 in localul "PALACE" si se iau urmatoarele hotarari: Aprobarea Statutelor; Complectarea comitetului la 8 membrii, prin alegerea D-lui Danciu Alexandru; taxa de inscriere si cotizatia se mentin cele aprobate respectiv: 100 lei taxa de inscriere; 40 lei cotizatia lunara.
Tot in aceasta sedinta se elibereaza carnetele de intrare la sedinta pentru 25 de membrii, respingandu-se cererile a trei, fiind minori!
Din aceasta perioada detinem doua formulare: unul, o cerere adeziune de primire in asociatie si un carnet de membru, al lui Bora Marin - membru fondator, carnetul cu Nr. 6 din 6 Dec. 1943.
In ceea ce priveste Statutul Asociatiei, el este in structura clasica si consideram ca nu are sens sa-l redam in extenso; totusi cateva detalii credem ca merita selectate:
Art.1 - Se infiinteaza, o asociatiune filatelica, denumita ASOCIATIA FILATELISTILOR DIN BANAT.
Art. 3 - Scopul Asociatiunii este:
a\ Strangerea relatiilor intre filatelistii din Banat intre ei, precum si cu cei din alte centre ale tarii sau din strainatate, prin sedinte saptamanale de schimb, infiintarea de filiale si crearea de legaturi cu asociatii similare (era interesant daca se gasea arhiva intrucat la art. 11 al 2 se prevede: ...pentru fiecare membru se va intocmi o fisa, semnata de titular, insotita de o fotografie, care se va pastra in arhiva asociatiei ...azi incercam sa gasim pozele unora dintre vechii membrii si ne este imposibil ...nu preluam fragmente din toate cele 24 de articole ar fi mult si fara noutati pentru istoria asociatiei, lucru ce nu credem ca intereseaza).
In sedinta din 9 ian. 1944 se primesc in Asociatie; Nicolae Wagner, Lintia Diogen, Teodoru Ioan si Iacob Manole, eliberandu-se carnetul de intrare la sedinte pentru: Low Pavel si Adolf Winternitz (conf. hot ad. gen. aceste carnete se eliberau celor care nu erau membrii, desi noi nu am intalnit pana acum nici un asemenea carnet).
In sedinta de comitet din 13 febr. 1944 este primit ca membru activ: Bakonyi Coloman, presedintele de mai tarziu; se aproba chiria pentru sala de la restaurantul "PALACE", incepand cu 1 ian. 1944, chiria lunara fiind de 1500 lei, alte probleme curente.
In sed. din 12 mart. 1944, sunt primiti ca membrii activi: Kocsy Rudolf, Gallo Elena, Eugen Treba si Barboni Gh.; se aproba ca abonamentele la timbre pentru membrii sa se faca prin asociatie prin grija casierului, cu plata unei taxe.
In sed. din 19 mart. 1944 este primit membru activ Prof. Cheveresan Dumitru.
La 2 apr. 1944 sunt primiti membrii activi Constantin Golub si Nemesiu Corneliu.

Se elibereaza carnete de intrare la sedinte de schimb, pentru: Adalbert Fischer, Kahan Iacob si Osvald Weber. Sedintele de schimb se vor tine in continuare in localul rest. "Ariana" din str. Iancu Vacarescu Nr. 18.
La 28 apr. 1944 se primesc membrii activi: Barna Leonida si Eugeniu Scrotchi; eliberandu-se carnete pentru: Pollak Alexandru. Se ia act cu multumire de oferta D-lui ing. Vladescu Ioan care pune la dispozitie gratuit gradina terasei "Eminescu" pentru sedintele de schimb filatelic.
La 28 mai 1944 isi da demisia vicepresedintele Rodna Nicolae care se aproba fiind cooptat in locul lui D-l prof. Coloman Bakonyi. Presedintele M. Ghermanescu nemultumit de ajutorul primit de la comitet isi da demisia, care se respinge si se convoca Ad. Gen. pentru 11 iunie 1944 ora 9,00 la terasa Eminescu.
In sed. din 4 iun. sunt primiti in asociatie ca membrii activi: Eugen Paulescu, Ovidiu Leonas si Ioan Somoghyi.
Adunare Generala extraordinara la 11 iunie 1944, pentru alegerea noului comitet, dezbateri conduse de D-l Marin Bora cel mai batran dintre membrii si se alege noul comitet in unanimitate:
Presedinte: Prof. Dr. Mihail Ghermanescu;
Vicepresedinte: ing. Barna Leonida;
Secretar: Ioan Marchisiu;
Casier: Luca Gheorghe;
Casier ajutor: Danciu Alexandru;
Membrii: Ioan Dolariu si Keller Iacob;
Cenzori: Weber Iosif si Mircea Arghiropol; (interesant faptul ca printre prezenti se numara si Fiatska Adalbert!.
In 12 iunie 1944 se intocmeste un P.V. de predare - primire intre fostul si secretarul nou ales, aparand multe documente, dosare, registre, carnete de membru, carnete de sedinta, cat si stampila Asociatiei - oare pe unde au ajuns? in afara de acest reg. de P.V. la asociatie nu se gaseste nimic!
Probabil s-a intrat in "vacanta" intrucat urmatorul P.V de sed. se intocmeste abia in 22 oct. 1944 (in mod cert, toate evenimentele politice din aceasta vara au influentat activitatea). In aceasta sedinta se discuta mai multe probleme si convocarea Adunarii gen. pentru data de 12 nov. 1944 intr-un local ce se va anunta. Tot acum se hotareste primirea in asociatie, ca membrii activi fara nici o restrictie de nationalitate sau religie a persoanelor majore pe baza de cerere personala cu plata taxei de inscriere etc. Acei care au avut carte de intrare la sedintele asociatiei si sunt la curent cu oblig. financiare pana la 1 sept. a.c. vor fi admisi pe aceasta data (acum se explica diferentierile intre membrii asociatiei si unele persoane care aveau carnet de participare la sedintele de schimb).
Pe data de 5 nov. 1944, se tine o sed. de comitet, ce rezolva mai multe probleme

curente si primeste ca membrii activi de la 1 nov. a.c. pe: Walder Emeric, Mihai Gero, Leo Herman, Paul Pollak, Eugen Donner, Klein Eugen, Schwartz Herman, Alex. Golumbioschi, Maximilian Neuman, Oszvald Weber, Kahan Iosif, Oszterman Fr., Alexiu Zador, Eugen Schlesinger si Deutsch Sigismund (din nou nu incerc speculatii neavand documente, totusi aceasta primire masiva, a unor vechi filatelisti pune intrebari, la care poate se va raspunde candva!?).
La 12 nov. 1944 se tine adunarea generala pentru alegerea noului comitet, discutarea raportului de activitate si alte probleme diverse. D-l presedinte M. Ghermanescu anunta ca prin sentinta civila Nr. 181 din 9 nov. 1944, s-a obtinut inscrierea Asociatiei Filatelistilor din Banat ca persoana juridica, apoi propune ca membru de onoare al Asocitiei pe D-l Prof. ing. Ioan Schileru - Directorul General P.T.T. si se aproba in unanimitate.
Se aproba cotizatia la 50 de lei pe an si taxa de inscriere la 100 lei. Apoi D-l Raschofschy Stefan, ridica unele probleme in legatura cu cei ce vor fi alesi in noul comitet, probleme ce creeaza multe discutii, asupra carora P.V. nu insista, dar sedinta se intrerupe urmand a se continua alta data, cand se va stabili (din nou o pauza cateva luni in PV de sedinta, situatia politica din tara).
Urmatorul P.V. este din 25 Mart. 1945, cand participa 32 membrii si se aproba: majorarea cotizatiei de la 1 apr.1945 la 100 lei; iar taxa de inscriere la 300 lei se mai aproba ca pe timp de neactivitate ?! sa se plateasca taxele vechi. Se alege noul Comitet format din: Presedinte: Prof. Dr. Mihai Ghermanescu; Neuman; Bora; Prof. Bakonyi; Toader; Marchisiu; Luca; Kardos; Herman; Reinhard si Walder (ultimii trei cenzori).
La data de 22 apr. 1945; se respinge demisia lui Bora; se da citire unui memoriu facut catre Dir. Gen. P.T.T in legatura cu doleantele membrilor si se delega D-l presedinte impreuna cu Bora ca sa poarte discutiile, in comitetul filatelic de pe langa Dir. Gen. P.T.T.
Taxa de inscriere se majoreaza la 500 lei; a taxei de participare la sedinte la 100 lei; se delega d-nii M. Bora si Walter cu intocmirea regulamentului de functionare al sectiei de tineret. D-l secretar anunta ca s-a gasit arhiva Asociatiei disparuta in urma bombardamentelor (unde o fi acum?). Se aproba un proiect de regulament pentru functionarea filialelor Asociatiei, din 11 puncte, dintre care retinem: se pot infiinta filiale in orice centru din Banat, daca cuprinde 20 de membrii; se conduce independent in cadrul statutului Asociatiei; cotizatiile lunare si alte taxe se stabilesc de ad. gen. a filialei, ac. depune trimestrial la Asoc. 20% din cotizatie si taxele de inscriere etc.
Din aceasta perioada detinem un plic, cu antetul Asociatiei francat cu marci Mihai anulate cu stampila Asociatiei pe care il redam alaturat.
Se hotareste cumpararea din comert de timbre romanesti pentru colectia Asociatiei

(blocuri, colite etc). Se primeste demisia din comitet a D-lui Arghiropol M., se admit ca membrii activi: Heghedus Zoltan; Lengler Victor; Bot Ioan; Telegut Mircea; Hach Ioan; Dragos Ioan; Col.Bocicu D-tru; Stefan Rozenfeld.
In sedinta din 8 Iulie 1945, D-l presedinte comunica faptul ca la Bucuresti s-a luat initiativa creerii unei "Uniuni Democratice a Soc. Filatelistilor din Romania", in care Asociatia noastra e numita membra fondatoare, citind proiectul de constituire. Se hotareste convocarea unei Ad. Gen. extraordinare pentru aprobarea adeziunii in 15 iulie 1945. La propunerea D-lui Presedinte se aproba primirea in Asociatia noastra a D-lor prof. Placinteanu Ion si Lupovici Samoil, ambii din Bucuresti.
La Ad. Gen. Extraordinara din 15 iulie 1945 se discuta proiectul de statut si se fac mai multe propuneri de modificare si complectare, printre care un articol nou cu: "In cadrul Uniunii si al Societatilor componente nu se face politica de nici un fel". Adunarea delega ca reprezentanti ai Asociatiei pe D-nii: Prof. Dr. Ghermanescu Mihail; Prof. I. Placinteanu si Samuil Lupovici.
Sedinta din 29 iulie: D-l presedinte propune demiterea secretarului Ion Machisiu si a casierului Gh. Luca pentru abateri si lipsa de activitate, se aproba si urmeaza sa predea arhiva in cel mai scurt timp. Comitetul coopteaza pe D-l Telegut Mircea ca secretar, pe care il roaga sa faca si munca de casier pana la Ad. Gen. din septembrie. Se hotaraste ca Asociatia sa nu participe sub nici o forma la executarea Circularei Min. Propagandei aparuta in ziare, chestiunea privind individual pe filatelisti. Se va cere insa telegrafic tabelul seriilor interzise. Se admit ca membrii activi: Berger Paul; Drexler Wiliam; Deutsch Gheza; Der Gheorghe; Biciola Ion; Meixler Ludovic; Tauber Eugen si Tibuleac Nicolae.
Sed. din 12 aug. 1945. Se citeste o scrisoare a clubului filatelic "Vulturii" din Lugoj care vrea sa colaboreze mai apropiat cu Asociatia noastra. Se aproba revenirea D-lui Luca in functia de casier al asociatiei. Se primesc ca membrii activi: Bocskai Rudolf; Korner Wily; Litvac Doly si Belgrader Mihai in sectia de tineret.
Se convoaca Ad. Gen. pentru 23 sept. cand se vor discuta si o serie de modificari la statut, si alte probleme. In 23 sept. sed. nu se tine nefiind statutara, lipsind si presedintele.
Se discuta intentia Presedintelui de a se retrage, simtindu-se jignit de scrisoarea D-lui Luca si de hot. comitetului de ai permite revenirea. Se hotaraste sa se faca o scrisoare catre D-sa prin care sa fie rugat sa nu se retraga, fiind in pericol destramarea Asociatiei, propunerea fiind aprobata de toti cei prezenti. D-l Luca isi cere scuze fata de comitet si D-l presedinte pe care nu a vrut sa-l jigneasca, retragandu-se pe motiv de boala din activitate.
Se tine Ad. Gen. in 30 sept. cand se discuta ordinea de zi, este rugat D-l presedinte in lipsa sa nu se retraga, D-nii Prof. Bakonyi si P. Murea tinand pledoarii in acest

sens. Se alege noul comitet in formula:
Presedinte: Mihai Ghermanescu;
Vicepresedinte: Neuman M.;
Secretar: Mircea Telegut;
Contabil casier: Somoghy;
Ajutor casier: Kalone;
Expert: P. Murea;
Jurist: Dr. Wiener;
Tineret : prof. Kardos;
Membrii: Prof. Bakonyi; M. Bora;
Cenzori: Walter si Herman.
Cotizatia se aproba la 200 lei; taxa de inscriere tot 500 lei; pentru tineret cotizatia 100 lei cu taxa de inscriere 250 lei; se ia act de scrisoarea de multumire a D-lui Dir. Gen. P.T.T. pentru primirea ca membru de onoare al Asociatiei.
In Ad. Gen. din 15 oct. 1945 se aproba participarea Asociatiei la constituirea Uniunii Democrate, in anumite conditii. In sedinta de comitet din 11 nov. 1945 D-l presedinte anunta constituirea la Bucuresti a Uniunii Democratice de la care Asociatia noastra a fost omisa, de aceea se convoca o ad. gen. extraordinara in 18 nov. a.c. se aproba scrisorile ce vor fi trimise: D.G.P.T.T.; Uniunii; si Soc. filatelice fondatoare, in legatura cu constituirea Uniunii la Bucuresti. Ad. gen. extraordinara se tine in 25 nov. 1945, cand D-l presedinte aduce la cunostinta modul in care Asoc. noastra a fost omisa din Uniune; Ad. gen aproband o motiune prin care infiereaza cu indignare aceasta situatie si stabileste ca sa se faca o scrisoare prin care sa se conteste dreptul acestei Uniuni de a reprezenta interesele Asociatiilor Filatelistilor din intreaga tara, incercand constituirea altei Uniuni reprezentative.
Sedinta de comitet urmatoare se tine in 6 ian. 1946, in care presedintele anunta ca s-a pus la dispozitie cu aprobarea D-lui Rector al Instit. Politehnic, sala Laboratorului de mecanica pentru sedintele de schimb de Duminica, pana la gasirea unei sali. Se ia cunostinta de raspunsul Uniunii Soc. Filat. din Romania precum si de al Asoc. Comerciantilor de timbre din Bucuresti, care nu se comenteaza si se hotareste ca sa se trimita raspunsul redactat de Presedinte. Comitetul ia act de raspunsul Clubului Filatelic din Arad la propunerile de constituire a unei uniuni separate a Soc. Filat din Nord-vest si se decide asteptarea propunerilor acestui club, se delega D-l Kardos cu studiul unui proiect de expozitie filatelica pentru luna Martie sau Aprilie a.c. (nu stim nimic de ea, daca a avut loc sau nu!).
Sed. de Comitet din 3 feb. 1946 - se hotaraste tinerea unei Ad. gen. extraordinare in ziua de 10 feb. 1946. Se citeste scrisoarea de demisie a D-lui vicepresedinte M.

Neuman si se hotaraste ca D-l presedinte sa incerce lamurirea D-lui Neuman pentru retragerea demisiei. Se aproba publicarea sentintei Tribunalului Terit. Timis. in M. Of. pt. recunoasterea personalitatii juridice a Asociatiei noastre Ad. Gen. din 18 feb. a.c. hotaraste majorarea cotizatiei la 500 de lei lunar, a taxei de inscriere la 1000 lei; se traseaza sarcina d-lor Walter si Doner pentru gasirea unui spatiu de sedinta pentru Asociatie.
Sedinta de comitet din 17.03.1946. Dl. presedinte anunta ca D-l Neuman a renuntat la demisie, in schimb si-a dat demisia D-l Kardos, in locul lui se coopteaza D-l Walter. Se discuta mai multe probleme in legatura cu sala de sedinte etc. Se hotaraste inaintarea unui Act de protest Dir. Gen. P.T.T. impotriva infiintarii unei Asociatii filatelice a functionarilor P.T.T. dupa care sunt primiti noi membrii: Besdechy, Winternitz A., Stoffel, ing. Gh. Ionescu, Morariu Eugen, Moldovan Viorel, Buliga, Teisz Cornel.
Sed. de comitet din 16 mai 1946. Se discuta tot despre Uniunea Asoc. Filat. din Romania de N.V. impreuna cu Aradul si inca un oras, eventual Clujul, Oradea, Brasov stabilindu-se sa se poarte discutii la intalnirea de la Arad din 26 mai a.c. Apoi admiterea de noi membrii: Coffler Marcel, Marcus Mauricius, Naghy Artur, Revesz Tiberiu si Generalul Constantinescu.
Sed. comitet din 18 aug. Se convoaca Ad. Gen ordinara pentru 15 sept. orele 10,00 in localul "ELITE" sau in 22 sept. daca nu se realizeaza numarul necesar, se primesc membrii: Vincsenzy Hugo, Popovici Ioan, Brauch Filip, Lupan Nicolae, Parvulescu Maria, Gallos Stefan, Popa Stefan. Dupa cum se observa am insistat in preluarile din P.V. in mod deosebit pe primirile de noi membrii, considerand ca pentru istorie - numele membrilor, ramane de o importanta primordiala.
Ad. gen. ordinara din 22 sept. 1946. Prezenti 63 membrii; sed. condusa de D-l gen. Constantinescu, se hotaraste: taxa de inscriere - 2000 lei; cotizatia lunara 1000 lei; pt. tineret taxele jumatate. Se citeste raspunsul Clubului filatelic P.T.T. si dupa discutii se hotaraste colaborarea cu cercul filatelic P.T.T. D-l Ghermanescu arata ca e de 3 ani presedinte si ar fi cazul ca si alta persoana sa preia presedentia alaturi de oameni care sa nu fie simpli figuranti, ci cu dorinta de munca, dupa discutii se alege comitetul: Prof. Dr. Ghermanescu M.; Sigismund Deutsch; Mircea Telegut; Ioan Somoghy; Iakob Kahone; Petre Murea; Dr. E. Weber; Prof. ing. Bakonyi si E. Walter cenzori: Bora Marin; ing. Leonida Barna.
Se citeste scrisoarea rev. Filatelia in legatura cu cazul Werthaimer si se atrage atentia. Iau cuvantul: ing. Sax Leo; Danciu Gh.; Der Gh. etc.
Sed. de comitet din 29 sept. Se repartizeaza sarcinile:
Presedinte: M. Ghermanescu;
Vice: Sigismund Deutsch;
Secretar: M. Telegut;

Casier: Ion Somoghy;
Aj. casier: Iacob Kahane;
Expert: P. Murea;
Jurist: Weber;
Membrii: Prof. Bakonyi si Emerich Walter.
Se vor face demersuri pe langa Asociatiile din Arad si Brasov in legatura cu Uniunea.
Se delega D-l Deer Gh. pentru a face propuneri amanuntite in vederea schimbului cu strainatatea, tot dansul va face oferte in legatura cu lampa de cuartz achizitionata pentru asociatie.
Noi membrii: Leb Thomas; Dr. Fischer; Leib Alex., Brodi Ludovic.
Sed. de comitet din 24 nov. 1946; in legatura cu problema Werthaimer se hotaraste sa nu se dea nici un raspuns; se convoca Ad. gen. extraordinara pentru 1 dec. pt. maj. cotizatiilor.
Se aduce la cunostinta decesul lui ADALBERT FIATSKA (presedinte al Club. fil. timisorean) in 1906, 1923 si 1930, se hotaraste sa se transmita familiei condoleante si sa se pastreze un moment de reculegere. Noi membrii: Cereghiu A. Laszlo Sig.; Giurgiutiu D-tru; D-na Dr. Szilard (Sannicolau); Flegman Pavel; Szecsy Francisc; Dr. Sava Iorgovan; Novac Petru (tineret).
Activitatea filatelica in crestere la Timisoara demonstrata si de o statistica aparuta in rev. Filatelia din 1946 in care Timisoara apare pe locul doi pe tara cu 1578 abonamente filatelice (emisiuni noi) individuale si 5981 abonamente in grupe filatelice. De asemenea in corespondenta filatelica ramasa din perioada, se regasesc multe scrisori de schimb intre filatelistii timisoreni cu altii din tara si din strainatate.
In 01 dec. 1946 sedinta sub conducerea lui Sigismund Deutsch, sunt probleme cu plata chiriei; d-l Ispas proprietarul de la Rest. "Elite" majoreaza chiria. Greutati, discutii, pana la urma D-l Reichard, ofera localul Societatii Culturale si de Binefacere din Elisabetin, in schimbul unei chirii de 200.000 lei anual si incepand cu 8.12.1946, sedintele se tin acolo.
La sedinta din 05.01.1947 se primesc membrii activi noi: Constantinescu Alex.; Zahner: March Francisc; Roxin Bibescu Rene; Hofman Nicolae; Toader Romulus; Welner Adalbert; Jotcu Ioan; Jedu Liviu si Draghici Ioan (tineret).
Sedinta din 02.02.1947; se hotaraste sa se intervina la B.N.R. pentru a primi trimiteri in strainatate numai pe baza carnetului de membru vizat la zi. Se hotaraste in principiu sa se organizeze "Auctiuni" (licitatii) lunare de timbre, sub conducerea unui birou compus din 3 persoane, compus din: D-l vicepresedinte, expertul si casierul. Asociatia va prelua 5% din pretul de vanzare iar Auctiunile vor avea loc in baza unor norme ce se vor stabili intr-o sedinta viitoare. Primiri de noi membrii:

Dr. Haas Eric; George Anton; Somoghyi L. - Lugoj; Cuteanu Iuliu; Rosca David; Sarbu Nicolae; Croitorescu Radu; Klein Geza; Elias Mihai; D. Miron Bica.
La sedinta din 23 feb. 1947 se primesc noi membrii: Varadeanu Martin; ing. Prosteanu; Freud Emeric; Gionea Cornel; Hennig Emeric; Pasalescu Vasile; Zgonea Mircea; Bogdan Ilea; Simion Grozea; Dr. Satler Augustin. Se hotaraste interventia la tribunal pentru inscrierea D-lui Petre Murea ca expert al Asociatiei.
Sedinta din 9 mart. 1947 se va tine prima Auctiune in 30 martie ora 9,30 in actuala sala de sedinte, stabilindu-se detaliile in legatura cu organizarea Auctiunii; din care retinem: se garanteaza secretul vanzatorului, care este singur raspunzator de autenticitatea timbrelor etc.
Se primesc membrii: Albu Nicolae; Miloia U.; ing. Erdos L; Eremia Stefan.
Pe parcurs se tin mai multe Ad. Gen care au ca scop Majorarea Cotizatiilor !. In sed. din 27 apr. se admite afilierea Cercului filatelic din Resita la Asociatia noastra. Se va trimite o adresa Cercului Filatelic Studentesc cerandu-se adresa unde activeaza pentru a putea primii avizul de afiliere la Asociatia noastra. Membri noi: Lt. Col. Cioflan I.
In sedinta din 18 mai se stabilesc urmatoarele cotizatii:
Cotizatia lunara pentru membrii activa: 10.000 lei
Cotizatia lunara- comerciantii filatelisti: 25.000 lei
Cotizatia lunara, tineret: 5.000 lei
Taxa de inscriere pentru toti membrii: 30.000 lei .
Taxa pentru vizitatori (nemembrii): 10.000 lei.
In sedinta din 24. aug se stabilesc noi taxe avand in vedere stabilizarea monetara. Se admit in asociatie: Pacurariu Ioan; Koszony Henric; Argonini Sorin; Kecsemet Fr.; Dr. Morariu Viorel; Bruckner Alexa; Rentea Ion; Ciolofan Ion; Iszak Alexandru; Dobrescu Nicolae.
Adunarea Generala din 21 sept. 1947. Dupa prezentarea materialelor D-l Gen. Niculescu conduce sedinta de alegeri in continuare; Comitetul nou: Prof. Ghermanescu presedinte; Sigismund Deutsch vicepresedinte; secretar: Alex. Danciu; casier: I Somoghyi; I. Kahane casier ajutor; expert: Petre Murea; jurist: Dr. Weber O.; membrii: prof. C. Bakonyi, si E. Walter; Cenzori: ing. Barna si Prof. Bora; P.V. semnat de toti cei prezenti.
Se primeste ca membra: D-na Manta Elisabeta si se delega d-l vicepresedinte si expertul sa organizeze o Auctiune de timbre in cel mai scurt timp.
Activitatea filatelica se intensifica si in alte orase din acest colt de tara. Astfel din revista Filatelia nr. 69\1 nov. 1947 aflam ca "la Oravita s-a constituit cercul filatelic al acestui oras, avand drept scop promovarea filateliei ca mijloc de cultivare a maselor. Sediul cercului a fost stabilit la restaurantul "Coroana" unde au loc sedinte in fiecare miercuri intre orele 18-20". In prima sedinta a fost aleasa

urmatoarea conducere: Presedinte - gen. Alexandru Ianculovici; Vicepresedinte: T. Belgrader (cunoscut noua din lucrarile filatelice, realizate in perioada ce urmeaza); Secretar: R. Pupu; Casier: Iacob Marin.
De asemenea din presa vremii aflam ca la Timisoara filatelistul Tranculescu Dumitru lucreaza la un anuar filatelic care cuprinde diferite articole de studiu, erori filatelice, falsuri etc. si propune tiparirea lui (nu stim daca a aparut).
Activitatea filatelica incepe sa-si reia cursul normal, in special corespondenta filatelica internationala care in perioada razboiului a suferit. Exista deja multa corespondenta ramasa din aceasta perioada, din care am retinut cateva din scrisorile primite de Mircea Telegut, secretarul asociatiei, care in 1947 am gasit ca era si membru al asociatiei din Danemarca.
Tot din revista "Filatelia" nr. 73\15 dec. 1947 aflam ca Cercul filatelic al Sindicatului Metalo-Chimice Resita si-a constituit comitetul de conducere: Presedinte: Carol Lindner;Vicepresedinte: Dr. Razvan Panaitescu; Secretar: H. Liesenfeld; (la acea data cercul din Resita numara 350 de membrii).
Ceea ce merita in mod deosebit mentionat este faptul ca in organizarea acestui cerc are loc Prima Expozitie filatelica din Romania, dupa al II-lea razboi mondial (a filatelistilor maturi - copii din Medias organizasera prima expozitie inca din 1946) . Expozitia a fost deschisa in perioada 28. XII 1947 - 8. I. 1948 la Resita. De la aceasta expozitie ne-au ramas doua carti postale speciale avand o grafica stilizata specifica Resitei, cuptoare de otel, furnale, locomotive, mine si un porumbel cu scrisoare in cioc, (simbol al pacii si filateliei!) in partea de sus a desenului pe o arcada, incheie desenul textul: "I-a EXPOZITIE FILATELICA" iar in partea de jos: "Resita 28 dec. 1947 - 8 ian. 1948; pe laterala desenului, editorul cartii postale: Sindicatul Metalo-Chimice Resita - Sectia Culturala, resort filatelic. Cartile Postale au fost francate cu marca de 3 lei din seria vederi 1947, cu imaginea Resita, sau alte marci din perioada, care au fost anulate cu o frumoasa stampila dedicata expozitiei - folosita cu tus negru si violet, avand data deschiderii expozitiei - 28. XII. 1947 cu textul: I-a EXPOZITIE FILATELICA 28. XII. 1947" deasupra datei, stilizat, capul de bour, iar sub data, goarna postala.
Sedinta de comitet din 22 feb. 1948 a Asociatiei Filatelice din Banat, radiaza din evidenta, Cercul Resita dintre filialele Asoc. in urma inglobarii sale in Sindicatul Metalo-Chimice Resita. D-l Vicepresedinte anunta totodata ca s-a pus in vedere de catre organele in drept ca la sed. de schimb nu e voie sa se vanda marci in cantitati, decat de cei care poseda dovada ca sunt comercianti - platind impozite. Se stabileste o comisie sa urmareasca acest lucru. Cei ce participa la sed. de schimb nu vor aduce in sala, timbre prohibite pentru schimb. Se admit ca membrii: Erecsi Adolf; Lupucean Constantin; Tieranu Alex.; ing. Spira Andrei; Scrisoarea D-lui Werthaimer Ghica se va afisa pentru a fi vazuta de membrii. Se vor infiinta cercuri

filatelice in scolile Secundare din Timisoara. Se stabileste o comisie sa analizeze realizarea unei Expozitii Filatelice in Timisoara cu propuneri concrete in 2 saptamani (8.mart.).
Sedinta din 9 mart. 1948 raportul comisiei pentru organizarea unei expozitii filatelice va fi supus aprobarii Ad. Gen care va hotari strangerea de fonduri necesare. Membrii noi in Asociatie: Kovacs Ladislau; Pictor Lorand Iosif; Fischer Stefan comerciant.
La sedinta din 3 oct. se convoca Ad. Gen. in 17-24 oct. a.c. se primesc membrii: Stefan Kovacs; Kovacs E.; Iosif Gheber; Szekely Bela; Bojin Teodor; Lazia Cornel;
- Ad. Gen din 24 oct. 1948: dupa citirea materialelor si discutii se alege noul comitet:
Prof. Ghermanescu Mihai - presedinte;
Bora Marin - Vicepresedinte;
Danciu Alexandru - secretar;
Somoghyi Ioan - casier;
Kahane Iakob - aj. casier:
Murea Petre - expert;
Membrii: Prof. Bakonyi Coloman si Walder Emeric;
Cenzori: Laszlo si Kesckemeti.
Se admite ca membru activ: Barasch Aby.
- In 7 nov. 1948 probleme cu sala de sedinte localul fiind rechizitionat pentru alte scopuri.
- In sedinta 16 ian. 1949 se stabileste tragerea la sorti a 4 cataloage Zumstein primite la Asociatie; demisia D-lui Danciu Alex. secretarul asociatiei, in locul lui se coopteaza D-l Moldovan Viorel care preia functia si arhiva asociatiei. Se admit ca membrii: Cpt. Paraschiva; Popovici Ioan.
- Sed. din 23 ian. 1949: s-au inscris pentru cele 4 cataloage Zumstein: 29 de membrii; au iesit castigatori: Col. Scheer; Hochestadt; Schutz I. si Torok E.; pretul unui catalog - 592 lei.
D-l presedinte Ghermanescu pune la dispozitia comitetului demisia fiind ocupat cu alte insarcinari, comitetul respinge demisia si pentru al ajuta pe D-l presedinte alege ca Vicepresedinte pe Walder in locul lui Bora Marin care nu poate activa mai mult si ramane doar membru in comitet.
In 22 martie 1949 sed. de comitet: Ref. la expozitie se propune realizarea unei expozitii mai reduse cca. 2.500 de timbre, in scop propagandistic in sala A.R.L.U.S. fiecare sa raspunda de timbrele expuse fiind in permanenta cineva prezent in cele doua zile de Pasti. Se hotaraste sa se tina expozitia conform propunerii fara raspunderea Asociatiei - pe doua zile si se va expune material

(timbre) din URSS; RPR: si tari de democratie populara; D-l Walder va lua legatura cu ARLUS pentru sala, se stabileste o comisie: Prof. Bakonyi, Murea si Walder pentru organizarea expozitiei. Urmatoarea sedinta in 16 oct. 1949 convoca Ad. Gen. pe 23 oct. 1949.
Adunarea Generala se tine in 30 oct 1949, se prezinta darile de seama si se fac alegeri; din rap. de activitate retinem: avem 180 membrii; (inclusiv Voinea Stelian primit in aceasta sedinta). {edinta este condusa de D-l col. Sheer in continuarea sedintei.
Se alege noul Comitet: Prof. M. Ghermanescu, Prof, Bakonyi C., Moldovan Viorel, Walder, Somoghyi, Murea, Weber, Kahane, Laszlo, Lavia, Kescsemeti; si a fost ultima sedinta din acest registru de P.V., ce s-a mai intamplat in continuare, pana in 1957, o sa fie o sinteza din date razlete aflate de prin diverese surse.
Am gasit pe foi volante, in ciorna un Raport de activitate, (cum nu exista nici unde nici o data de identificare credem ca e vorba de anul 1949) si din care v-om spicui cateva paragrafe: "Al 7-lea an de activitate al Asociatiei noastre se incheie cu perspectiva unor noi prefaceri (restructurari) in viata filateliei in Republica noastra populara. Prin o serie de masuri, privitoare la reglementarea emisiunilor filatelice, al comertului de timbre, prin infiintarea OFIL-ULUI (prin Decr. nr. 157\15 apr. 1949 s-a statornicit exercitarea comertului filatelic intern si extern, exclusiv de Administratia Postelor si Telecomunicatiilor, precum si schimbul comercial de timbre cu strainatatea. E CLAR?). Filatelia romana merge pe o cale noua, menita sa adanceasca gustul filatelic in masele muncitoresti si studioase si sa o fereasca de aventurierii filatelici care in ultimii ani, vazusera in filatelie un plasament avantajos al capitalului dobandit prin exploatarea maselor etc..." (preluat textual din raport).
In ultimul an, am vrut sa organizam o expozitie filatelica in colaborare cu ARLUS. Cand pregatirile erau destul de inaintate a survenit reforma filatelica si infiintarea OFIL-ului, care a determinat amanarea expozitiei si raportul continua pe acelasi ton conform indicatiilor, intr-adevar filatelia romaneasca era la o rascruce, care ii va aduce multe transformari, intrand intr-un con de umbra, din care si azi dupa 11 ani de cand a fost doborat comunismul, nu reusim sa iesim. Legislatia comunista, in domeniu, inceputa cu decretul sus amintit, va aduce multe transformari in domeniu, de care suferim inca si azi, ca dovada, comertul filatelic particular nu a reusit sa se relanseze, licitatiile (auctiunile - cum se numeau atunci) nu sunt relansate din cauza inchistarilor legislative etc. intr-adevar incepea o noua era in filatelie.
Expozitia filatelica v-a avea loc in organizarea OFIL, cand se editeaza si o colita nedantelata, avand loc acel cunoscut circuit expozitional, cand colita respectiva se anula cu o stampila facuta pentru fiecare localitate, unde a avut loc acest circuit

expozitional. La Timisoara expozitia a fost organizata in perioada 15 dec. 1951 - 15 ian. 1952, stampila fiind aplicata cu tus negru si violet.
Informatiile ce le avem in continuare despre activitatea filatelica sunt foarte sumare, filatelia ca si intreaga tara era in plina "reorganizare" pe principii noi, abia prin 1957, se resimte o reanviorare, probabil apropierea Centenarului Primei Marci Postale Romanesti, dau un imbold si activitatii filatelice. Stim doar, ca la Timisoara in aceasta perioada au existat doua Cercuri Filatelice: unul pe langa Clubul CFR, avand ca Presedinte pe Dr. Ionutas Eugen, iar in comitet pe ing. Gh. Cicireanu, ing. Stefan Cara, Bojin Teodor (secretar) etc. iar al doilea Cerc la PTT, avand ca Presedinte pe apreciatul cercetator Petre Murea iar ca secretar pe Vasile Iacob, (impreuna acestea aveau peste 200 de membrii).
Cu aceasta se incheie un capitol al vietii filatelice, dupa 1958, va urma o etapa noua, a filateliei de mase, filateliei populare dupa infiintarea Asociatiei Filatelistilor din Romania, care va dura pana in 1990.

Bibliografie:

- TEMESVARER ZEITUNG (1890-1925)
- A MAGYAR BELYEGEK MONOGRAFIJA
- LEVELBELYEG - TÖZSDE/BRIEFMARKEM-BÖRSE 1906-1907
- DER BANATER PHILATELIST (1920-1925)
- BALKAN POST (1930)
- FILATELIA PENTRU TOTI (1932-1934)
- REVISTA SOCIETATII FILATELICE ROMANE (1940-1941)
- FILATELIA (MACOVEI - GROZA/1944-1948)
- FILATELIA - editie noua
- BULETIN INFORMATIV AFR - Filiala Timis (1978-1984)
- CONDICA DE PV A ASOCIATIEI FILATELISTILOR DIN BANAT (1943-1949)
- NOTE ALE CERCETATORILOR TELEGUT MIRCEA SI VASILE IACOB